JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1861. **Zaturdag, 18 Mei.** **N°. 40.**

Hoofd-Bureau. Te Batavia bij H. M. VAN DORP; te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija* bij LE ROY & Co., te *Pasaroean* bij WEIJERMANS & Co., te *Cheribon* bij BLOK & Co. en A. A. BUZETTE; te *Tagal* bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te *Madioen* bij G. A. HOGENRAAD; te *Padang* bij H. R. VAN WIJK, Rzn.; te *Amboina* bij A. HARMSEN; te *Makassar* bij W. EEKHOUT & Co. en voor *Nederland* bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . *f* 12,50.
„ „ „ „ *Java* . . . . „ 15,—.
„ „ „ „ *Buitenbezittingen* . . . . „ 17,50.
„ „ „ „ *Nederland* . . . . „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit.— Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden, Bij eerste of meerdere herhaling 25 „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

F. W. WILSON
met
M. M. PERCIJN,
weduwe *le Conge*.

MAGELANG, den 3den Mei 1861. (1600)

Getrouwd:

H. A. MOLL
met
HENRIETTE CHASTEL.

BATAVIA, 7 Mei 1861. (1605)

Bevallen van een ZOON, Mevrouwe *A. M. Rant, Todd*.

BANDJERMASIN, (Borneo) 12 Februarij 1861. (1606)

Bevallen van eene DOCHTER, *Jane Noakes*, echtgenoot van E. R. HAIGHTON.

Pasoeroean, 29 April 1861.
(Eenige kennisgave) (1584)

Bevallen van eene DOCHTER, *J. G. C. van Bloemen Waanders, de Munnick*.

BATAVIA, 12 Mei 1861. (1597)

Voorspoedig bevallen van een' ZOON, *E. A. Chasteau*, geb *Dezentje*.

SAMARANG, 14 Mei 1861. (1653)

Bevallen van eene DOCHTER, *M. Dekker, Luijens*.

BATAVIA, 18 Mei 1861. (1644)

VENDUTIE

op den 21sten Mei a. s., van

50 kisten VOGELNESTEN,

van het Land **KLAPPA NOENGAL**,

en

ten 11 ure precies:

van de **LANDERIJEN** genaamd

SONTHAR EN KLIPHOFF,

gelegen in het Oosterveld, buiten de stad Batavia.

(1585) ARNOLD & ZONEN.

Dingsdag avond 21 Mei

en

Woensdag avond 22 Mei,

zullen de

BOEKHANDELAREN LANGE & C°.,

in de HARMONIE verkoopen:

Eene uitmuntende verzameling

Wetenschappelijke Boeken,

meerendeels handelende

Over Geneeskunde, Heelkunde, Geschiedenis, Taal-, Land- en Volkenkunde, vele werken over Indie, Klassieken, Godsdienstige en Dichterlijke werken.

VOORTS:

Nieuwe Chirurgicale Instrumenten uit de Fabriek van [illegible] [illegible] copen met [illegible] Muzijk.

[illegible] [illegible] door wijlen den [illegible] van gezondheid [illegible] [illegible]rede en Dr. Kotteg. [illegible] [illegible]gus op aanvrage te bekomen.

[illegible] Boeken van af heden en de Instrumenten van af [illegible] te bezigtigen. (1634)

VENDUTIE

Op Dingsdag 21sten Mei 1861,

wegens vertrek,

ten huize van den Heer

E. NETSCHER,

op Kramat, door

GEBRS. ROSELJE & C°.,

VAN EENEN NETTEN

INBOEDEL,

waaronder:

EENE WELLUIDENDE PIANINO,

voorts:

Eene fraaije Milord, nog slechts weinig gebruikt.

Goedloopende Wagenpaarden, waarbij 1 span Preanger, hoog ruim 4 voet, ZADEL, nieuwe TUIGEN,

raaije BLOEMEN in Potten etc., etc. (1619)

VENDUTIE

op Woensdag den 22sten Mei 1861,

wegens vertrek,

ten huize van den Heer

de la Condamine,

op Tanabang,

door

JOHN PRYCE & C°.,

van een goed en wel geconserveerden

INBOEDEL,

ENGELSCHE HANG- en TAFELLAMPEN, GLASWERK, EET- en THEE-SERVIEZEN, drie Complete PHOTOGRAPHISCHE TOESTELLEN, eene PHOTOGRAPHISCHE KAMER met Glazen dak,

en verder van:

Wagens, 3 span goedloopende Paarden, 1 Rijpaard, Tuigen, Zadels, enz., enz. (1623)

HOUT-VENDUTIE

op Woensdag den 22 Mei,

op het Heemradenplein,

door

CASSALETTE & CO.,

van

Balken, Duigen, RIBBEN

en

DOLKEN.

(1621)

VENDUTIE

Op Donderdag 23 Mei 1861,

voor het Commissiehuis van

Van Riet & ter Gouw,

VAN

DIVERSE LIJNWADEN,

Provisiën en Dranken, Champagne wijn. Heeren en Dames hemden, Mousselines. Toilet-Garnituren, Spreijen.

AWS. 30 Kisten à 4 doz. Oosterhouts bier.
25 „ Cromaat geel.
1 „ Parijsch groen.
4 „ Cromaat groen.

C. S. 3187. 1 Kist 24 St. verlakt leder, beschadigd gelost uit het Ned. Schip Neêrland en Oranje.

En ten 11 ure precies:

van het Perceel gelegen in het Blok M. West No. 7, buurt Lepelstraat, bebouwd met een STEENEN HUIS met PANNEN gedekt; bij de Verponding geregistreerd onder no. 3828.

EN

van het Perceel gelegen in het Blok F¹ Oost no. 2. buurt Passer Pisang, bebouwd met een STEENEN HUIS met PANNEN gedekt, bij de Verponding geregistreerd onder no. 4272.

(1651)

Op Vrijdag den 24sten Mei 1861,

zullen voor het locaal der Weeskamer

worden verkocht

Meubilaire en andere Goederen,

voor rekening van verschillende boedels en

ten 11 ure,

voor rekening der minderjarige Kinderen van wijlen

Z. L. NICOLAAS,

de ondervolgende vastigheden, als:

EEN ledig stuk Tuinland, Blok L, Deel 4, No. 8 en 9, verponding No. 5940, buurt of wijk Kampong **Bandan**.

EEN Erf bebouwd met een Steenen huis, met pannen gedekt, Blok L, Deel 16, verponding No. 3012, buurt of wijk Kampong **Bandan**.

EEN Erf bebouwd met een Steenen huis met pannen gedekt, Blok L, Deel 5, No. 19, 21 en 23, verponding No. 2123, buurt of wijk Buiten Stadspoort **Rotterdam**, in het Oosterveld.

EEN Erf bebouwd met een Steenen huis met pannen gedekt, Blok L, Deel 19, No. 78/118, verponding No. 942, buurt of wijk **Voorrij** Oost.

EEN Perceel thans bebouwd met een half Steenen half Bamboeshuis met pannen gedekt, Blok L, Deel 19, No. 68/101 103, verponding No. 8976, buurt of wijk **Voorrij** Oost.

EEN Erf bebouwd met een Steenen huis met pannen gedekt, Blok L, Deel 19, No. 56/86, verponding No. 350, buurt of wijk **Voorrij Oost**.

EEN Erf bebouwd met een Steenen huis met pannen gedekt, Blok L, Deel 34, No. 21/15, verponding No. 651, buurt of wijk **Buiten nieuwpoort Straat**.

EEN Erf bebouwd met een Steenen huis met pannen gedekt, Blok L. Deel 30, No. 54, verponding No. 299, buurt of wijk **Kavelstraat**, en eindelijk

EEN Erf bebouwd met een Steenenpedak, staande en gelegen binnen de Stad, aan de Oostzijde van de Groote Rivier, Blok K, Sub No. 3, verponding No. 2560.

Namens de Weeskamer;
De Secretaris,
VAN BERCKEL [illegible]

BATAVIA, den 16 Mei 1861. (1637)

Op de Vendutie

van den 23sten Mei 1861, zullen als nog verkocht worden:

Een partij beschadigde ledige leggers,
Een „ Koper,
Een „ Steenkolen,

afkomstig van het bij Anjer verongelukte Schip TWEE ANTHONI J'S.

(1652) VAN RIET & TER GOUW.

VENDUTIE

op Vrijdag, den 24 Mei 1861, voor het Commissiehuis van

Cassalette & Co.,

van eene groote partij Lijnwaden,

als:

witte en gekleurde Drills, Chitsen, Madapollams, Cambrics en Shirtings, Russisch Linnen, wit Linnen, Broekenstof, Tafel- en Servetgoed, Barege, Mousseline, Gordijngoed en Franje, Heeren Hemden, zwart- en gekleurd Moiré en Satijn, Dames Kousen en Heeren Sokken, Regenjassen, Schotsch Mousseline, Paijongs, Wolledekens, Handschoenen- en Dassen, Borduurwol en Naaigaren, Regen- en Bendiejassen, Tafelkleeden, Flonel, Piqué,

Engelsche Geldtrommels,

ZEEP EN PARFUMERIE,

Scheermessen, Kammen, Knoopen, Messen, Lepels, Vorken in stellen, Sporen, Stalenpennen, Presenteer-Bladen, Lampen, Papier, Koffijkannen, enz.

PROVISIEN:

Fancijbeschuit, Vruchten op Water en op Brandewijn, Mostaard en Zuur,

SARDIENES en HAMMEN,

PLEETEN OLIE EN AZIJNSTELLEN,

Likeurstellen, Inktkokers, enz.

Porceleinen Eetservіezen, Botervlootjes, Borden, Glaswerk,

Wagen- en Bendie Leidsels,

Zwepen en Lantaarns, Roskammen en Borstels,

KINDERSPEELGOED,

SPIEGELS en SCHILDERIJEN, en nog eene menigte andere Goederen, grootendeels behoorende tot de **Tokogoederen** van wijlen den Chineschen Handelaar THUNG HOK SENG. (1627)

☞ De geannonceerde verkoop der **Arak-fabriek DINOYO**, zal plaats hebben te Soerabaija op Woensdag den 29sten Mei aanstaande. (1636)

VENDUTIE

Op Donderdag den 30 Mei 1861,

wegens vertrek,

ten huize van den officier van gezondheid der eerste klasse

J. C. X. BROEKMEIJER,

Waterlooplein No. 91,

naast de Roomsche Kerk,

DOOR

CASSALETTE & CO.,

van deszelfs netten

INBOEDEL.

een goede Piano,

3 Span goede Wagenpaarden,

Rijtuig, Tuigen, enz.

(1657)

Regtstreeks uit FRANKRIJK per *Vallée de Luz* ontvangen:

PILULES

GOURMANDES-PURGATIVES

DE

CAUVIN.

Place de l'Arc de Triomphe, No. 10 à Paris.

Dit purgeerend en zuiverend Plantenmiddel, geautoriseerd en populair in Europa sedert 1790, uithoofde van deszelfs gemakkelijk gebruik en algemeen erkende doelmatigheid in ongesteldheden van het bloed en de vochten, hardlijvigheid, slijm, gal, slechte spijsvertering, scheele hoofdpijn, verkoudheid, klierachtige aandoening, enz., enz., wordt nu sedert ... in Indie aangevoerd en is thans te bekomen à ƒ 2.— per doos en in het groot à CONTANT met 20 % rabat bij

1586) GEBRS. BEIJNON.

Per van Galen ontvangen:

een goed gesorteerd factuur

HOLL PROVISIEN,

waaronder:

GEMARIONEERDE HARING, gerookte stoom en gezouten ZALM, ingelegde GROENTEN in Potten.

ZUREN EN GEDROOGDE VRUCHTEN.

Door

(1573) VAN WALCHREN & VAN DORP.

NO. 1 AMERICAANSCHE ZEEP,

in kistjes van 16 stukken, van het gerenomeerde merk

E. A. V. W. Winchester, *Boston*.

Bij

(1641) ABEELEN, DENNISON & Co.

PHOTOGRAPHISCH ATELIER

RIJSWIJK.

VAN

WALTER WOODBURY.

Dagelijks geopend van half acht tot 12 uur. (1628)

EN VENTE

Chez les Soussignés:

Les Marchandises suivantes, importeés par les Navires,

„*La Vallée de Luz*" de Bordeaux.
L'Etha venant de Londres,
Robertus Hendrikus venant de Hollande,

savoir:

VINS DE BARRIQUES, marque Baour et Cie.
do. do. do. Paul Princeteau Leperche.
VINS EN 1/2 BARRIQUES, Cantemerle, Leorille et Larose.
VINS DE CAISSES à 48 blles., marque Baour et Cie.
» » 48 » » Cruse et fils, frères.
» » 1 dz. marque. do.
» » 1 » » Vve. Rudelle.
» » 1 » » Baour et Cie.
» » 24/2 blles., marque Paul Princeteau Leperche.
VINS DE BOURGOGNE, 1 dz., marque Monnier de la Sizeranne.
» » 1 » » Kermel Chambertin.
» » 1 » » » Clos Vougeot
» » 1 » » » Romanée.
» » 1 » » » Nuits.
» » 1 » » » Volnay.
VIN DE PORTO en caisses de 12 et 24/2 blles.
VIN DE SAUTERNE à 1 dz. VIN MUSCAT FRONTIGNAN 1 dz.

COGNACS.

COGNAC en caisses de 1 dz. marque Vve. Rudelle.
» » 1 » » J. Alberty.
» » 1 » » Eyguem.
» » 1 » » Coutarel.

Fruits au jus.	Raisins de Malaga.
» au noyeau.	Pates d'Italie.
» à l'eau de vie.	Bouchons fins.

Vinaigres Français en barriques et en caisses.

Olives farcies.	Absynthe Suisse.
Olives au sel.	Kirschen Wasser.
Capres au vinaigre.	Champagne Vve Clicquot.
Anchois au sel.	» Collin.
Huile d'olives.	» Moët et Chandon.
Sauces tomates.	Sirops assortis en caisses de 12 et 24/2 blles.
Patés de foie gras.	
Patés assortis par caisse.	Anisette blanche et rose de Bordeaux.
Petits Pois, Champignons.	Bière Française.
Asperges, Beurre de Bretagnes, Amandes Princesses, etc., etc.	

1 facture PROVISIONS ANGLAISES.
1 » POUDRE DE CHASSE.
BRODERIES ANGLAISES.

ARTICLES DE PARIS.

1 facture Modes, Poupées, Jouets, Cristaux, Lampes Moderateurs à suspension, Necessaires de Voyage, Cuirs Vernis, Maroquins, Tabletterie voitures d'enfant, modèles divers, Chevaux Mécaniques, Cheminées de Lampes, Papeterie, Plumes diamants. Encres diverses, Crosserie et Coutellerie fines, Bronzes Statuettes, Meches de Lampes, Meroiterie, Chemises, Garnitures de lit très belles en Mousseline Brodée.

PORSELAINES.

Services de table, nouveau modèle, Porcelaine blanches à 12, 18 et 24 couverts.
Services à Thé, services lavabo, tête-à-tête, déjeuners, cabarets d'enfant, tasses pour ..., tasses et soucoupes porcelaine blanche, etc.

(1648) L. PLATON & CIE.

Bij de Ondergeteekenden:

Rolpens,

ROOK- EN PEKELWORST

en

KETTING SAUCIJS.

in Stopflesschen.

(1574) VAN WALCHREN & VAN DORP.

ZILVER- EN CRISTALWERK

van

GILLES GREVINK.

Ontvangen een klein maar uitgezocht factuur

ZILVER- en CRISTALWERK,

als:

THEESERVIEZEN, BOKALEN, GROG- en WIJNGLAZEN, BROODMANDEN, SUIKERMANDJES, TAFELSCHELLEN, SIGARENSTELLEN INKTKOKERS, VISCH-, SLA- en TAARTLEPELS.

Alles naar den laatsten smaak vervaardigd en tegen *hoogst billijke* prijzen.

Te bekomen bij

H. M. VAN DORP.

Batavia 1861.
(1515)

LIKEUREN

en

RINS MAAGBITTER,

merk **W. FOCKINK.**

Bij

(1575) VAN WALCHREN & VAN DORP.

Te Koop bij

WILLEM DE JONG.

ENGELSCH BIER, PALE ALE,

merk *Samuel, Allsopps & Sons,*

Grof of Korrel

BEENZWART,

Fijne FRANSCHE

ROODE WIJN,

puike Madera en Rijnwijn

in kisten,

Loodwit, Ménie, Lijnolie, ijzeren Keukengereedschappen en Ledikanten, Klamboegoed,

EUROPESCHE PAARDENTUIGEN,

Hollandsche Vleeschlijm, Schilderijen,

SPAANSCHE KURKEN,

voor Wijnflesschen in balen, enz., enz.

De TOKO is gelegen naast de Gebouwen van de *Factorij der Nederlandsche Handelmaatschappij.* (1650)

Per van Galen:

Haagsche- en Kenken-

BESCHUIT,

BANKET EN SUIKERWERK.

(1576) VAN WALCHREN & VAN DORP.

FLEURS FINES,

Guirlandes Impératrices, Coiffures Clotilde en Fleurs et Plumes,

EVENTAILS EN BOIS DE SANDAL ET AUTRES,

MÉDAILLONS NOUVEAUX,

BRACELETS, BROCHES ET BOUCLES D'OREILLES.

Chez

J. LEJEUSNE.

Ce 18 Mai 1861. (1646)

Electro Plated Zilver.

GROOTE EN KLEINE

Lepels en Vorken, Theelepeltjes

en

verder **TAFELGEREEDSCHAP.**

Alle superieure kwaliteit en tegen lage prijzen te bekomen bij

(1616) H. M. VAN DORP.

Avec la permission de Mr. le Resident.

CIRQUE OLYMPIQUE
de Paris,
sous la Direction de
Mr. H. OLIVIER.
MARDI 21 Mai,
GRANDE
REPRÉSENTATION,
changement de programma.

PRIX DES PLACES: Premières *f* 4,—.
Secondes „ „ Galeries *f* 0,50. (1661)

MILITAIRE SOCIëTEIT CONCORDIA.
THÉ-DANSANT
Op Zaterdag den 25 Mei 1861,

Namens het Bestuur:
De Secretaris,
(1608) BRUGMAN.

In den jare 1800 een en zestig den tienden Mei, op verzoek van Mr. Jean Jacques Schnether, advocaat en procureur bij den Raad van Justitie te Samarang, namens zich zelven in hoedanigheid van gemagtigde van Jean Pierre Jannette Walen junior, handels geëmploijeerde, wonende te Batavia, in diens hoedanigheid van gemagtigde van Huibert de Jong, van beroep ..., wonende te Vianen, als in huwelijk hebbende Johanna Maria Deibel en van genoemde Johanna Maria Deibel zelve, alsmede van George Bastianus Deibel, verlakker, wonende te Leeuwarden, mitsgaders uit kracht van het verlof door den Raad van Justitie te Samarang op den 10 April 1861 daartoe verleend.

Heb ik Abraham Pijl gewoon deurwaarder bij den Raad van Justitie te Samarang, wonende aldaar.

Ten derde male.

GEDAGVAARD

Pieter Deibel laatst gewoond hebbende te Samarang doch thans afwezig.

Om op Woensdag den veertien Augustus 1800 een en zestig op de bij de wet voorgeschrevene wijze te verschijnen ter gewone teregzitting van den Raad van Justitie te Samarang, gehouden wordende in het daartoe bestemde gebouw, des morgens ten negen ure, ten einde.

Aangezien de gedaagde op den tienden April 1800 vijf en vijftig met het schip *Tjien Goan*, vroeger genaamd Generaal Chassé, van Samarang is vertrokken zonder volmagt tot het waarnemen zijner zaken gegeven of orde op het beheer derzelve te hebben gesteld.

Aangezien meer dan drie jaren zijn verloopen na het vertrek van den gedaagde zonder dat bewijs is ingekomen van zijn aanwezen of van zijn overlijden.

Aangezien de eischer in zijne betrekking van substitueerd gemagtigde van den broeder, zuster en behuwd broeder van den gedaagde belang heeft, dat door den regter worde verklaard dat er regtsvermoeden van overlijden van den gedaagde bestaat en zulks sedert den 10 April 1800 vijf en vijftig.

Mitsdien aan gemelde regtbank op de bij de wet voorgeschrevene wijze van zijn aanwezen te doen blijken den gedaagde tevens aanzeggende, dat bij gebreke van die door den eischer daarvan zal worden verzocht akte en mitsdien zal worden geconcludeerd, dat de Raad van Justitie na verhoor van het openbaar Ministerie zal verklaren, dat er regtsvermoeden van overlijden bestaat van genoemden Pieter Deibel, laatst gewoond hebbende te Samarang, doch thans afwezig, en zulks van af den 10den April 1800 vijf en vijftig en met alle regtsgevolgen daarvan als naar de wet.

Afschrift van dit exploit heb ik Deurwaarder ingevolge de bepalingen der wet aangeplakt aan de hoofddeur van de gehoorzaal van den Raad van Justitie te Samarang, alsmede aan den ingang van het residentiekantoor aldaar, zijnde een derde afschrift door mij ter hand gesteld aan den ambtenaar van het openbaar Ministerie bij genoemd collegie, doende ik Deurwaarder mijn exploit aan het gebouw van den Raad van Justitie te Samarang en sprekende aldaar met den substituut officier van Justitie bij gemelden Raad, den Heer Meester Jan van der Pant, die het oorspronkelijk met gezien heeft geteekend, zullende hetzelve alverder worden geplaatst in de *Javasche Courant* en in den *Java-Bode*.

Waarvan de kosten zijn:
aan verdiensten . . . . *f* 11,50
aan uitschotten . . . . » 1,50
Te zamen *f* 13,—.
(w. g.) A. PIJL.

Gezien en Afschrift overgenomen.
Samarang den 10den Mei 1861.
De officier van Justitie bij den Raad van Justitie te Samarang,
(w. g.) VAN DER PANT, (subst.)
Copij Conform.
(1656) J. J. SCHNEITHER.

EXTRA FINE COGNAC,
van Goddard & Co., Bordeaux.
bij
(1629) ABEELEN, DENNISSON & Co.

De Ondergeteekende
Dr. L. PEBAQUÉ,

Dentist, heeft de eer het publiek bij deze bekend te maken, dat hij hier per mail is aangekomen en te spreken is voor het publiek, in het **kleine huis** voor het Hôtel des Indes, waar hij korten tijd denkt te verblijven.

Hij TREKT TANDEN en KIEZEN zonder pijn te veroorzaken of opzwellingen te weeg te brengen, en door middel van een quarts cement vult hij de tanden op de best mogelijke wijze.

Ook zet hij Kunsttanden en Kunstgebitten volgens de nieuwste en beste methode, zijnde hij daartoe van de beste benoodigdheden voorzien, zooals van gevulkaniseerd Gutta Percha, Carolina zilver, goud en platina, enz.

De met zuiver goud of cement gevulde tanden worden zeer hard en kunnen zeer langen tijd dienen.

De prijzen zijn uiterst matig gesteld, en zal hij al het mogelijke doen, het geëerde publiek genoegen te geven. Geen betaling wordt gevorderd voor dat de kunstbewerking volkomen is afgeloopen.

Des verkiezende kan men hem ten zijnent ontbieden.

BATAVIA, Dr. L. PEBAQUÉ.
20 April 1861. (1602)

Engelsch Wagen- en Bendij-
TUIG,
ook voor 4 PAARDEN, van Extra goede kwaliteit,
Race en gestikte en andere
ZADELS.
(1640) ABEELEN, DENNISSON & Co.

De Heer **H. M. N. de Haan**, heeft van af heden onze
generale Procuratie.
ZIMMERMAN & Co.
PROBOLINGO 13 Mei 1861. (1655)

De Heer **H. M. N. de Haan**, heeft van af heden mijne
Generale Procuratie,
zoomede voor de **firma Martens en Co.** in liquidatie, alhier en te Probolingo.
D. MAURITZ. MARTENS.
SOERABAIJA 13 Mei 1861. (1654)

De Ondergeteekende zijn **Logement** en **Wagenverhuurderij**, genaamd **HOTEL DER NEDERLANDEN**, overgedaan hebbende aan den Heer H. MEIJER, heeft de eer zijne Begunstigers bij deze te bedanken voor de gunst gedurende tien jaren aan hem bewezen, en beveelt den Heer MEIJER in de gunst van het reizend Publiek.

W. S. VAN HOGEZAND.
BATAVIA, 15 Mei 1861. (1659)

Ingevolge bovenstaande Advertentie, neemt de Ondergeteekende de vrijheid zich in de gunst van het Publiek aan te bevelen; zullende hij alles aanwenden, om Tafel, Bediening en Rijtuigen, in den besten en voor zijne geëerde Begunstigers meest aangenamen toestand te brengen.

H. MEIJER.
BATAVIA, 15 Mei 1861. (1660)

P. L. ONNEN,
Doctor in de Genees-, Heel- en Verloskunde,
is Verhuisd
naar het KONINGSPLEIN, hoek van de WILLEMS-LAAN.

Gratis behandeling van behoeftige ooglijders des morgens van zes tot acht uur. (1598)

In een Handelshuis te *Samarang* wordt gevraagd een
geschikte Boomklerk,
tevens belast met het loopend Kantoorwerk.

Reflecterenden adresseren zich met franco brieven onder lett. **Z** bij
(1601) *Den Uitgever der* SAMARANGSCHE COURANT.

Bataviaasch Praauwenveer.
Wordt gevraagd
EEN BEKWAAM MACHINIST,
tevens GEZAGVOERDER van een Stoomsloeper, tegen ***f* 300** 's maands en emolumenten. (1626)

Te Koop:
Een goed gedresseerd
RIJPAARD, MACASSAAR,
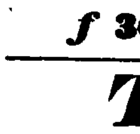
3 v. 10 d., zonder gebreken.
Te bevragen bij
(1635) H. M. VAN DORP.

---

50 ton grof
BEENZWART,
TE KOOP,
(1629) bij DüMMLER & Co.

Te Koop:
100 Stuks

RUNDVEE.
(1624) JOHN PRIJCE & Co.

TE KOOP aangeboden een mak en gedresseerd

RIJPAARD,
zonder gebreken (telganger.)
Adres:
(1630) H. M. VAN DORP.

TE HUUR. **EEN HUIS,**
gelegen aan het KONINGSPLEIN, laatstelijk bewoond door den Heer *E. Bédier*.

Te bevragen bij
(1599) I. A. THOMAS.

Een huis te huur,

in de Berendrechtslaan.
Adres:
(1587) A. THIEBAULT.

Buitengewone Algemeene Vergadering van Deelhebbers in de Ned. Ind. Stoomboot Maatschappij,
zal worden gehouden
op Donderdag 30 Mei 1861,
na den middag ten 2 ure ten Kantore van de Directie.
(1638) MACLAINE, WATSON & Co.

De Ondergeteekenden, maken bij dezen bekend, dat op hun verzoek ten Griffie van den Raad van Justitie alhier is ingeschreven geworden eene bij den Notaris ***Johannes Bernardus van Houten*** te *Amsterdam* gedeponeerde acte, gedagteekend Amsterdam den zesden December 1860, uit welke acte blijkt:

dat de Heeren:

J. RAHDER HZN.
J. RAHDER HZN., voor de *3de Zee-Assurantie Vennootschap.*
J. RAHDER HZN. voor de *„Phoenix.”*
J. PH. BOSCH REITZ qq.
N. J. MOUTHAAN voor de *Nederlandsche Zee-Verzekering-Maatschappij.*
N. J. MOUTHAAN voor de *Tweede Zee-Verzekering Maatschappij.*
GEBRS. BEL.
G. P. ELIAS, voor de *Hollandsche Zee-Verzekering Compagnie.*
A. DE KOCK JR. qq. voor de *Vennootschap ter Zee-Verzekering.*
J. S. BRAK, voor de *Zee-Assurantie Vennootschap.*
J. S. BRAK, voor de *Hollandsche Zee-Assurantie Maatschappij.*
A. STELLINGWERFF.
J. S. KLEINPENNING.
D. D. BüCHLER pp., Erven JOHS. VERSTEEG.
A. H. BüCHLER, DDzN. qq.
A. H. BüCHLER DDzN. voor de *Verzekering-Compagnie.*
A. J. CNOOP KOOPMANS, voor het *2de Assurantie-Vennootschap.*
A. J. CNOOP KOOPMANS, voor de *Verzekering-Societeit „de Amstel.”*
F. L. BRUNO BANCKEN, voor de *Compagnie voor Zeegevaar.*
P. L. A. GOUDSWAARD, voor HUIJGENS en HARDENBERG.
P. L. A. GOUDSWAARD, voor C. V. VAN VALKENBURG.
P. L. A. GOUDSWAARD, voor de Maatschappij, *„de Vereeniging.”*
J. F. WESTERMANN.
W. SIBINGA, voor de *Societeit ter Zee-Verzekering.*
GEBRS. NIEUWENKAMP.
J. C. J. KNEGT.

ter eenre en de Heeren J. RAHDER HZN. en J. C. J. KNEGT ter andere zijde, allen Assuradeurs, wonende te *Amsterdam*, zich onderling hebben vereenigd tot het aannemen en sluiten van alle **VERZEKERINGEN TEGEN ZEEGEVAAR**, dat de Heeren **J. Rahder Hzn.** en **J. C. J. Knegt** met het algemeen beheer der zaken zijn belast, en dat tot Agenten voor Oost-Indie zijn benoemd de Ondergeteekenden.

Dat aan deze lastgeving voldoende, de Ondergeteekenden voor opgemelde Assurrantie-Compagnie zullen teekenen als Agenten van J. RAHDER HZN. en J. C. J. KNEGT.

(1643) BüSING, SCHRöDER & Co.
BATAVIA, 18 Mei 1861.

Machinerien.

De Ondergeteekenden, Agenten op Java van de Heeren

H. O. ROBINSON & Co.

Ingenieurs te Londen,

hebben de eer te berigten aan Heeren SUIKERFABRIEKANTEN en verdere belanghebbenden, dat thans bij hen voorhanden is:

EENE AFZONDERLIJKE

SUIKERRIET-MOLEN,

met Cylinders van 54 dm. lang en 28 dm. diameter en dat zij dagelijks nog eene dergelijke wachtende zijn.

Benevens:

Twee stel dubbele patent Cylindervormige

Suikerpannen,

van 5 stuks ieder met fornuizen en waarlooze stukken, liggende de teekeningen en specificatiën ten hunnen kantore ter bezigtiging.

De Heeren **H. O. ROBINSON & Co.,** hunne Etablissementen eene groote uitbreiding gegeven hebbende, zoodat zij in staat zijn aan de voortdurend alom vermeerderende aanvragen van hunne MACHINERIEN te voldoen, kunnen thans iedere order, waarmede men hen zal willen begunstigen, met den meesten spoed ten uitvoer brengen, terwijl de Ondergeteekenden gereed zijn alle orders aan te nemen op STOOM- en WATER-SUIKERRIETMOLENS, WATERWIELEN, VACUUMPANNEN, STOOMWERKTUIGEN, CENTRIFUGAAL MACHINES, RIJST- en OLIE-MOLENS, enz., enz., en op aanvrage specificatiën en prijs opgaven kunnen verschaffen.

(1546) MACLAINE, WATSON & Co.

Machinerien.

De Ondergeteekenden, *Agenten op Java*, van de Heeren

FAWCETT, PRESTON & Co.,

Ingenieurs te Liverpool,

zijn bereid bestellingen aan te nemen op

SUIKER-

en

Rijstpelmolens,

CENTRIFUGES,

Stoommachines, zoowel voor het land als voor schepen, **Gas-toestellen, Zaagmachines, Arak-distilleer Toestellen, IJzeren Praauwen.**

SUIKER PANNEN,

in alle dimensiën,

en alle andere soorten van

Machinerien.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te vervoegen bij

(1515) MORGAN, MELBOURN & Co.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY.

Ongesteldheid der zenuwen. Iedere ongesteldheid van deze zoo teedere organen is noodlottig voor het ligchaam en voor den geest. Voor Zenuw-lijders zijn de pillen van Holloway een allerbelangrijkst middel, wijl hetzelve kracht en leven geeft aan de inwendige organen en bijgevolg ook aan het zenuw-gestel, hetwelk dezelve doordringt en vereenigt. Hieraan is toe te schrijven de wonderbaarlijke genezingen der volgende zieken als: ziekte der baarmoeder, gedruktheid van geest, stuipen, hoofdpijn, zenuwtrekken, enz.

Doosjes Pillen à ƒ 1.— ƒ 5.— ƒ 5.—.

Potjes zalf à ƒ 1.— ƒ 3.— ƒ 5.—.

Te	Batavia	bij S. B. van Kleeff & Co.
»	Banjoemaas	» M. S. Cheriman.
»	Soeracarta	» W. Veldman.
»	Djocjocarta	» Buijn & Co.
»	Salatiga	» F. Kruthoffer.
»	Tagal	» Wed. Dort.
»	Cheribon	» W. Galistan.
»	Cheribon	» M. Blok en Co. (1588)
»	Samarang	» H. L. Lijon en Co.

de Groot, Kolff & Co. en de hoofd agenten Soesman & Co.

Voor Photographische VISITE-KAARTEN,

FIJNE VERGULDE EN FLUWEELEN LIJSTJES, te bekomen

te Batavia bij

(1601) H. M. VAN DORP.

ENCRIER MODERATEUR,

Benevens:

BRONZEN, MARMEREN en EBBENHOUTEN INKTKOKERS, naar den laatsten smaak ontvangen bij den boekhandelaar

(1614) H. M. VAN DORP.

Door den Boekhandelaar H. M. VAN DORP, te Batavia zijn in Commissie ontvangen:

Twee Exemplaren van

LE PAYS D'ISRAEL,

Collection de 100 vues prises d'après nature dans la Syrie et la Palestine, par C. W. M. VAN DE VELDE, pendant un voyage d'exploration geographique en 1851 en 1852.

Een prachtig uitgevoerd werk, hoogst belangrijk voor de kennis dezer zoo weinig bezochte landen. (1632)

SCHOOL- HANDEL

G. Kolff & Co. te Batavia.

Steeds in grooten voorraad:

SCHOOL- SCHRIFTEN, voor groot, middelsoort en klein schrift en ongelinieerd.

UURWIJZER- PLATEN, voor schoolgebruik.

REKENBORDEN, voor het tellen.

LETTERKASTEN, geheel voorzien volgens de leerwijze van Prinsen.

LETTERPLANKJES.

PLATEN, voor aanschouwelijk onderwijs.

AARDGLOBES en LANDKAARTEN.

LEIJEN, GRIFFELS en PENNEN en LEERBOEKEN VOOR LAGER ONDERWIJS.

(1647) G. KOLFF en Co.

Consignes of W. J. Z. 2109/12, 4 cases per *Etha* from London are requested to make themselves known to the

Agents,

(1645) THE BORNEO COMPANY LIMITED.

Vertrekkende Personen.

E. Cassalette, gemagtigde

(1618) F. CASSALETTE.

De Vertrekdagen

DER

STOOMBOOT OENARANG

gedurende de maand MEI zijn geregeld als volgt:

Van BATAVIA naar SAMARANG, den 31sten.

Van SAMARANG naar SOERABAIJA, den 19den.

Van SOERABIJA naar SAMARANG, den 24sten.

Van SAMARANG naar BATAVIA, den 26sten.

Nadere Informatiën bij

(1633) *de Agenten,*

LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Stoomvaart in den Indischen Archipel.

Het vertrek der Stoomschepen in iedere maand gedurende het jaar 1861, is geregeld als volgt:

VAN BATAVIA,

naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE, den 3den en 17den.

naar SAMARANG en SOERABAIJA, den 7den en 22sten.

naar BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG, den 8sten.

naar BENKOELEN en PADANG, den 23sten.

VAN SOERABAIJA,

naar MAKASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN, den 13den.

naar BAWEAN en BANJERMAS-ING, den 27sten.

Nadere inlichtingen te bekomen bij

W. CORES DE VRIES, } te *Batavia* en te *Soerabaija.*

B. KOPERSMIT & Co., te *Samarang.*

(1590)

NAAR SAMARANG EN SOERABAIJA.

Het Stoomschip

KONINGIN DER NEDERLANDEN,

vertrekt op den 30sten Mei.

Nadere inlichtingen te bekomen ten kantore van

(1649) MACLAINE, WATSON & Co.,

Directeuren der N. I. St. Maatschappij.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend Schip

CHRISTINA HELENA,

gevoerd door Kapt. C. TJEBBES en gunstig bekend door zijne doelmatige inrigtingen voor PASSAGIERS.

Genoemde bodem zal tegen einde Mei gereed zijn om te vertrekken.

Nadere informatiën bij *de Agenten,*

(1607) ENGELHARD & Co.

In den loop der maand Mei zal zich voor Passagiers eene goede gelegenheid voordoen, van hier over PADANG naar ROTTERDAM met het schip

JASON,

Kapitein LAMMERTS VAN BUEREN, voerende een geëxamineerd geneesheer en eene melkgevende Hollandsche Koe.

Het schip zal *Batavia* even aandoen, te *Padang* slechts kort laden en dan regtstreeks van daar vertrekken.

(1617) REYNST & VINJU.

BATAVIA, 15 Mei 1861.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

wordt aangeboden met het Extra Snelzeilend Ned. Fregat Schip

PRESIDENT VAN RIJCKEVORSEL,

Kapt. C. VERMIJ,

genoemde Bodem thans op de kust beladen wordende, zal in het begin der maand Junij van hier vertrekken, en, bevelt zich deze gelegenheid door doelmatige inrigting en ruime uitrusting bijzonder gunstig aan.

Voor nadere informatien bij de Heeren MATHIEU, EBBS, RUIJS & Co., te *Soerabaija* of *alhier* bij *de Agenten,*

(1613) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

PASSAGE NAAR AMSTERDAM

wordt aangeboden met het Snelzeilend

Ned. fregatschip

VAN GALEN,

Kapitein *C. B. Brandligt,*

Het vertrek van het **schip** zal in den loop der maand *Junij* van hier direct plaats vinden.

Nadere informatiën bij

de Agenten

(1639) BUSING, SCHRÖDER & Co.

Met het Nederl. Schip

„Adriana Petronella,"

Kapitein J. K. Annokke,

biedt zich eene schoone gelegenheid aan voor den overvoer van PASSAGIERS, zijnde die bodem daartoe bijzonder goed ingerigt. Het vertrek naar **Rotterdam** zal tegen het einde dezer of het begin der volgende maand direct van hier plaats vinden.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te adresseren te *Soerabaija* bij de Heeren E. TEN BRINK & Co., te *Samarang* en *hier* bij *de Agenten,*

(1603) B. KOPERSMIT & Co.

NAAR

Sourabaija Regtstreeks

biedt zich voor VRACHT en PASSAGE eene uitmuntende gelegenheid aan met het Nederl. Ind. snelzeilend Schip

„HELEN LOUISE,"

Kapt. M. J. MEIJER,

om in de eerste helft des volgende week derwaarts te vertrekken.

Nadere informatiën bij

(1609) P. LANDBERG & ZOON.

Evangelische Gemeente.

Op Zondag den 19*den Mei* 1861.

EERSTE PINKSTERDAG.

WILLEMS-KERK.

NEDERLANDSCH.

Des voormiddags ten 9 ure, Ds. *Brumund.*

BUITEN-KERK.

NEDERLANDSCH.

Des voormiddags ten 9 ure, Ds. *Adèr.*

NIEUWE KERK.

MALEISCH.

Des voormiddags ten 9 ure, Ds. *van Davelaar.*

Op Maandag den 20*sten Mei* 1861.

TWEEDE PINKSTERDAG.

WILLEMS-KERK.

NEDERLANDSCH.

Des voormiddags ten 9 ure, Ds. *Adèr.*

Roomsch-Katholijke Gemeente.

Op Zondag den 19*den Mei* 1861.

HOOGFEEST VAN PINKSTEREN.

De Eerste H. Dienst, des morgens ten 7 ure.

Pontificale Hoog-dienst, des morgens ten half 9 ure.

N. B. Onder deze H. Dienst zal de collecte gehouden worden om in dringende kerkbenoodigheden te voorzien.

Lof, des avonds ten 6 ure.

Op Maandag den 20*sten Mei* 1861.

TWEEDE PINKSTERDAG.

De H. Diensten worden gehouden zoo als op Zondag.

Batavia — H. M. VAN DORP.

NEDERLANDSCH.

Des voormiddags ten 9 ure, Ds. A…

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag, 18 Mei 1861, N°. 40.

Stelselloosheid.

Weinige regeringsdaden hebben de openbare aandacht zoo zeer getroffen, en op de gemoederen van alle weldenkenden zulk een pijnlijken indruk achtergelaten, als het gemotiveerd Besluit ten aanzien der HH. Becking en Lawick van Pabst.

Wat *ons* betreft — wij zullen ons niet verdiepen in een onderzoek naar de billijkheid of regtvaardigheid van den gestrengen maatregel, welken de Regering ten aanzien der HH. B. en L. v. P. heeft noodzakelijk gekeurd; vooreerst niet, omdat wij niet als pleitbezorgers wenschen op te treden, noch ter verdediging der Regering, noch ter bespreking der belangen van genoemde Heeren, maar ten andere niet, omdat hoe gewigtig de vraag naar de regtvaardigheid eener regeringsdaad ook wezen moge, hare beantwoording grootendeels slechts waarde heeft voor hem, die er door getroffen wordt.

Naar ons oordeel heeft het Besluit *daarom* vooral zulk een pijnlijk gevoel van onvoldaanheid achtergelaten, omdat het zich door de merkwaardige bijzonderheid kenmerkt, van het antwoord schuldig te blijven, juist ten aanzien der twee gewigtigste en belangrijkste vragen, welke bij zijne lezing oprijzen.

Hoe aandachtig wij het Besluit ook doorlezen, het blijft ons het antwoord schuldig op de vragen:

Wat bewoog de Regering tot de *openbaarmaknig* harer motiven? en

Welk *stelsel* is zij ten aanzien der particuliere tabaks-cultuur toegedaan?

Is hier zulk een groot vergrijp gepleegd, en acht de Regering tot deszelfs beteugeling zulk eene van alle gewone regels afwijkende strafoefening noodzakelijk, en zal het vergrijp en zijne straf voortaan eene plaats innemen in het ongecodificeerd strafregister der Regering, dan voorzeker is het eene betamelijke eisch, en van de zijde der Regering eene dure pligt toe te zien, dat ten aanzien der beide vragen *niet de allerminste* twijfel overig blijve.

Zoo lang die twijfel bestaat, en er bij de toelating van particulieren tot de tabakscultuur in de Residentien eene *zekere wijze van doen* mogelijk is, welke aan de Regering mishaagt en een *vergrijp* daarstelt, zonder dat duidelijk is bepaald *welke die wijze van doen zij*, zoo lang ook zal dat *vergrijp* eene blinde klip blijven, waarop nog menig hoofd van gewestelijk bestuur verzeilen zal en zoo lang ook blijft de *bestraffing* willekeurig.

Wat bewoog dan de Regering tot de openbaarmaking harer motiven?

Openbaarheid ten aanzien der motiven van elke Regeringsdaad, waarmede wordt ingegrepen in de regten en vrijheden der burgers, is de hoeksteen van het hedendaagsch staatsregt, en het kostbaarst erfstuk dat de volken ontvangen hebben van de bewerkers der Fransche omwenteling.

Het besef van dit regt is allerwege diep doorgedrongen; daarom is er een algemeen streven naar de openbare behandeling van alle staatsbelangen; daarom wordt elk strafvonnis met redenen omkleed, en daarom ook mag elk dienaar van den Staat vorderen dat hem de gronden worden blootgelegd, die tot zijn ontslag of zijne terugzetting geleid hebben — maar *verder* strekt het doel en ook het regt der openbaarheid niet.

Dat de Regter bij de toepassing der straf, in zijn vonnis aan den beklaagde de gronden meedeelt zijner veroordeeling; dat de Staat zijnen dienaar schriftelijk de redenen kennen doet van zijn ontslag, strekt tot waarborg dat de Regter niet willekeurig straft, en de Staat niet zonder grond ontslaat.

Daarmede wordt voldaan aan het doel en de strekking der openbaarheid.

Maar wanneer die Regter nog bovendien zijn vonnis met naam en toenaam in de dagbladen openbaar maakt, en den beklaagde daardoor bloot stelt aan den openbaren hekel; en wanneer een Staat bij het ontslag zijns dienaars dat voorbeeld volgt — dan zou men zulk eene te schande making stellig eene noodelooze wreedheid kunnen noemen, maar zeer zeker eene miskenning van het doel en de strekking der openbaarheid. Wij zijn daarom van meening dat de openbaarmaking der motiven bij ontslag uit 's Lands dienst, nimmer als *straf*, veel minder als *stelsel* mag worden aangenomen.

Maar wanneer het *niet* als stelsel geldt, wanneer het *geen* algemeene toepassing vindt, wanneer het slechts *enkelen* treft, — dan wekt het ergernis, dan keert elk weldenkend man daarvan den blik af.

Wat toch, wij vragen het nog eens, wat kon de Regering bewegen tot de openbaarmaking harer motiven?

Wij weten het niet, en wat wij *gissen*, zwijgen wij.

Men heeft ons gezegd, dat de motivering van het Besluit haar ontstaan te danken heeft aan den wensch der Regering om een *openbaar* bewijs te geven, dat het ontslag en de terugzetting der HH. B. en L. v. P. uitsluitend te wijten is aan hun onwettig gedrag, en geenszins aan den tegenzin der Regering tegen den *vrijen arbeid*.

Wij kunnen en wij mogen het niet gelooven. Is dan onze Regering zoo zwak, ademen hare handelingen over het algemeen zoodanig den geest van kwade trouw, is zij zich zoo weinig van hare eigene eerlijkheid, en vooral van hare waardigheid bewust, dat het bij het ontslag of de terugzetting van ongeschikte dienaren, noodig is geworden de gronden van hun ontslag niet slechts aan *hen*, maar tevens *den volke* mede te deelen; opdat de Regering als een tweede Pilatus hare handen wassche in onschuld?

Met verachting wijzen wij deze verschooning van de hand.

Men heeft beweerd dat de openbaarmaking der motiven ten doel had de aantooning, dat de tabakscultuur in Rembang niet vrij is.

Is dat het doel, dan bestaat daartoe slechts één wettig middel: te weten de openbaarmaking van het Rapport der Commissie van onderzoek; maar daartoe mag nimmer aan een ontslagen ambtenaar een zwaardere en meer pijnlijke straf worden opgelegd, dan 's lands wetten en costumen gedoogen.

Ook deze verklaring moeten wij afwijzen en alzoo blijft de motivering van het Besluit een raadsel, waarvan ons de Regering de oplossing schuldig blijft, en een daad waaraan wij onze lofspraak niet hechten kunnen.

Welk stelsel is de Regering ten aanzien der Tabaks-Cultuur toegedaan?

Wij herhalen het, wij schrijven geene acte van beschuldiging tegen de HH. B. en L. v. P.; wij houden ook geene pleitrede ter hunner verdediging; het is ons voor het tegenwoordig oogenblik geheel onverschillig dat en of hier bloedverwanten zijn bevoordeeld, balken en bosschen zijn gekapt, breed vergulde paijongs zijn gedragen; het eenige dat wij wenschen te constateren is dit: dat de toevloed van Nederlanders in Indie gaande weg toeneemt, dat de acte van vast verblijf het regt geeft, zich op Java allerwege [1]) te vestigen, dat van dat regt door de particuliere industrielen meer en meer wordt gebruik gemaakt, en dat voor de hoofden van het gewestelijk bestuur ten gevolge van den aandrang van dit Europeesch element, eene geheel nieuwe orde van zaken, en voorheen ongekende ambtsverpligtingen geboren worden.

Reeds vroeger schreven wij ten aanzien van dit allezins gewigtig en voor de toekomst van Nederlandsch-Indië beslissend verschijnsel: "de ernst waarmede op Coloniaal gebied gestreden wordt, de klem waarmede men voorwaarts streeft, de herhaalde nederlagen welke aan de oude Coloniale staatkunde sedert 1840 worden toegebragt, de gedurige concessien en transactien der Ministers van Colonien, — dit alles toont aan dat hier aan geene voorbijgaande beweging kan gedacht worden, maar dat wij op het gebied der Coloniale staatkunde eene groote omwenteling te gemoet gaan; immers de Coloniale oppositie of zoogenaamde liberale partij is niet alleenlijk opgestaan ter bestrijding van eenig wanbestuur, van gebrek aan openbaarheid of van beginselloosheid ten aanzien van het Coloniaal beheer; maar zij vindt haren oorsprong in de steeds klimmende behoefte der nederlandsche Natie naar de opening van nieuwe bronnen voor volkswelvaart en bestaan — zij bezigt daartoe elk voorwendsel, als een door het doel geheiligd middel —, zij put haar regtsgrond uit artikel 56 van het Regerings Reglement en streeft onder het wachtwoord" *vrije arbeid*" naar eene onbelemmerde invoering en ontwikkeling der Nederlandsche Industrie in Indie, en naar eene ongehinderde exploitatie van den Inlander."

En zoo is het; deze toekomst is niet te ontwijken, en in *haar* vindt de geschiedenis der laatste wisselingen van het ministerie van colonien hare verklaring; in *haar* ook de ontstentenis van het antwoord op de vraag: Welk is het stelsel dat de Regering tegenover de particuliere tabakscultuur wenscht toe te passen?

En toch op die vraag behoort een antwoord, een duidelijk verstaanbaar en ondubbelzinnig antwoord gegeven te worden.

De Residenten hebben regt om te vorderen *bepaalde voorschriften* welke zij zullen hebben op te volgen, tegenover de vele eischen der particuliere industrie; de verwijzing naar artikel 56 Regerings Reglement is een niets beduidende uitvlugt, want daar staat slechts *het beginsel* te lezen; en den Hoofden van Gewestelijk bestuur is het niet te doen om te worden bekend gesteld met een *beginsel*, maar met de *wijze* waarop dat beginsel behoort te worden toegepast, opdat de Gouverneur-Generaal in waarheid kunne voldoen aan het slotvoorschrift van art. 56 Regerings Reglement.

Het is hoog tijd, dat deze onzekerheid ophoude; opdat de Residenten niet langer bloot gesteld blijven aan het gevaar, zich het misnoegen op den hals te halen der Regering omtrent de uitvoering van een regeringsvoorschrift waarvan de opvatting afhankelijk is van de politiek van het oogenblik; en alzoo met eenig regt *willekeurig* kan genoemd worden.

Zoolang eene vaste regeling niet bestaat, mogen wij den maatregel der Regering tegen de H.H. B. en L. v. B. beschouwen als de prototype van een zondebok's-stelsel waar achter zich zwakke Ministers en Gouverneur-Generaals zullen schuilen, zoodra zij door de oppositie of door de openbare meening worden in het nauw gedreven.

Zoo mitsdien het gemotiveerd Besluit ook op de tweede vraag geen antwoord geeft, hopen wij dat dit niet lang zal uitblijven.

Wij zullen niet zeggen dat wij zulks van den nieuwen Minister van Koloniën stellig verwachten; want de toekomst baarde reeds zoo menige teleurstelling, maar van harte wenschen wij hem toe de kracht en den moed om dit beslissend vraagstuk ter sprake te brengen en op te lossen; want kracht en moed zijn daartoe meer dan noodig.

E.

[1]) Uitgezonderd in de vorstenlanden en de Preanger.

Ingezonden.

Mijnheer de Redacteur!

Eene mededeeling die u niet nieuw meer is:

Gisteren met het ochtendschot brak een vrij hevige brand uit in een Europesche toko in de stad. Ik verneem dat geen twaalf Europeanen daarbij tegenwoordig waren. Schutters en brandspuitpersoneel waren dan ook bij het schitteren der vlammen moeijelijk in groot getal te ontdekken. Maar ook zonder dat brandde de toko schoon leeg!

Eene vraag die niet van den dommen is:

Van waar de afwezigheid van zooveel edele redders? Wel, omdat niemand wist, waar de Roode Haan uithing, en niemand dat in den regel ooit zal te weten komen, zoo lang ieder gardoe op eenigen afstand, op de vraag: „Waar is de brand?" u wijst naar alle streken van het kompas, of u afscheept met zijn lakoniek: Belon tau Toewan.

Hebt ge ooit, Mijnheer de Redacteur in edelen reddingsijver ontstoken, een toer gedaan naar Kramat, gelijk ik, toen er brand was nabij Molenvliet? — ik verzeker u, gij rolt u liever driemaal in uw muskietenlaken om, dan een halve paal voor gek te rijden, wanneer gij een volgenden keer de tong-tong brand hoort slaan.

Een raad, dien ik om niet geef, als ze maar niet te vergeefs is: Laat voortaan van de Policie een order afgaan dat de Gardoe, die het digtst bij den brand is, aan zijn (naasten) buurman duidelijk opgeve de plaats des ongevals en deze dit wederom overbrenge aan het volgende gardoehuis. (Er blijven toch nog altijd genoeg tong-tong-spelers achter.) Dan zal ieder Schutter, Spuiter en flaneur weten, waarheen hij zijne schreden moet rigten, om zijn mede-mensch en misschien zich-zelven van nut te zijn. En het geval zal zich niet meer voordoen, dat men thuis rustig zijn sigaartje rookt, terwijl op een paar paal afstands onze eigendom een prooi der vlammen is, of daarmee bedreigd wordt.

Londen en Parijs zijn ons Batavia toch nog vervóóruit, — ook in het Brandwezen!

Dat zeg

Ik.

BATAVIA, 18 Mei 1861.

NEDERLANDSCH-INDIE.

BATAVIA.

In den nanacht van Donderdag op Vrijdag ll. is er in de stads-toko van Gebr. Veit ten gevolge eener onbekende oorzaak brand ontstaan, en de geheele toko grootendeels uitgebrand; de koopmanschappen zijn tot een bedrag van *f*. 25.000 verzekerd, doch de geledene schade is nog niet begroot geworden.

Aangekomen Vreemdelingen.

VAN 15 TOT 17 MEI 1861.

MARINE HOTEL. A. Zeehandelaar Az., van Batavia. — H. L. Verschuur, van Liverpool. — Zijlstra, van Amsterdam.

HOTEL DER NEDERLANDEN. van der Leeuw, van Onrust. — Kramer, van Batavia. — J. E. de Braauw luit. t/z. 2de kl., van de Reede.

JAVA HOTEL. Abels, van Buitenzorg. — Mugge, van Mr. Cornelis. — Schendeler en Echtgenoot, van Bankajang. — Bitterberg en Echtgenoot, van Westkust Borneo. — C. Kater, van Sintang. Dr. Sigal, van Pontianak. — N. van der Stok, van Idem. — Buschman, van de Reede.

HOTEL WILLEM II. C. Brodie, van Weltevreden. — B. W. E. Grevecoeur, van de Reede. — C. V. L. Vissers, van Mr. Cornelis. — Bottinelle, van Borneo's Westkust. — H. M. Muller, Echtgenoot en 2 kinderen, van Buitenzorg.

Aangekomen Passagiers te Batavia.

VAN 15 TOT 17 MEI 1861.

Met het N. I. stoomsch. Palembang, Kapt. Bitterberg, de Kapt. der Inf. Schendler, echtg. en kind, Offic. van Gez. Sigal, de hh. C. Kater en zoontje, G. L. J. van der Hucht, Meijboom, Bottenelle, N. van der Stok, Kuijpers, Panggawang Soera dhi Laga en Ratoe Aboedi Pako Nagara, benevens Z. M. troepen van Pontianak, Billiton en Singkawang.

Met de Ned. bark Margaretha Johanna, Kapt. K. J. [illegible] de heer T. Batten van Livecpool.

Vertrokken Passagiers van Batavia.

VAN 15 TOT 17 MEI 1861.

Met het N. I. stooms. Koningin der Nederlanden, Kapt. E. Lewis. de hh. P. C. de la Condamine, E. Casselette, Manoocke, C. Maddox, Kapt. der Genie H. Rietveld en 5 matrozen van het Eng. schip Gorilla naar Singapore.

Met het N. I. stooms. Prins van Oranje, Kapt. J. Prins, de hh. E. Netscher, echtg. en 2 kinderen, M. P. Raket, H. C. Woerman, H. Orth, F. H. Schmidt, 2de Luit. Goldback en Z. M. troepen naar Singapore via Muntok en Riouw.

Met het N. I. stooms. Oenarang, Kapt. S. van Hulsteijn, de hh. van Limburg Brouwer, D. E. Humme en M. A. S. Loman naar Samarang en Soerabaija.

Batavia. — Van Gouvernementswege is publiek uitbesteed.

a. de overvoer van 's Gouvernements specerijen en andere producten van de Molukken, alsmede van sapanhout van Bima, Sumbawa en Kadoe naar Java, gedurende de jaren 1861/6 tegen *f* 40 per koijang;

b. de leverancie van rijst op Amboina, Banda en Ternate gedurende hetzelfde tijdvak, tegen *f* 8 de pikol.

— Naar wij vernemen heeft de heer Buschmann, gezagvoerder der Bremer bark *Etha*, op zijne reis herwaarts eene voor het bloote oog zigtbare komeet ontdekt. Zij is nu nog vrij helder, ofschoon zij in licht eenigzins is afgenomen, doch bezit, ook door den kijker gezien, noch kern noch staart.

Den 9den Mei bevoud zij zich des avonds te 9 nur eenige graden onder Jupiter, op ongeveer 136°,5 regte opklimming en 27°,7 Noorder declinatie. Hare beweging is in de rigting naar Regulus. Voor het bloote oog laat zij zich slechts met moeite van eene vaste ster onderscheiden, doch een tooneelkijker is voldoende om haar nevelachtig voorkomen te verraden.

(*Jav. Ct*).

Men schrijft ons van Solo:

Sints een jaar is de verkoop van Djattiehout hier verboden en is er sedert dien tijd geen hout meer gekapt. Groote behoefte aan hout is daardoor ontstaan, zoodat de noodige reparatien aan gebouwen, vaartuigen, karren enz. enz., niet gedaan kunnen worden, veel minder valt er aan te denken, nieuwe gebouwen en andere zaken te maken waarvoor hout noodig is.

Men zegt, dat dit een geheim middel zoude zijn, om de landhuurders tegen te werken, ondertusschen lijdt het algemeen er door en wordt het hoog tijd dat er verandering in komt.

Soerabaija 3 Mei. Wij vernemen dat de stoomboot *Prins van Oranje*, behoorende aan de heeren Major Matzen & Co. is gekocht door de firma W. Cores de Vries.

(*Oost-post.*)

— Uit de verhooren, afgenomen gedurende het jaar 1860 aan personen, die op de eene of andere wijze in Nederlandsch-Indie aan de handen van zeeroovers zijn ontsnapt, blijken weder eenige wetenswaardige bijzonderheden omtrent laatstgenoemden.

De eilanden Solok, Balangini, Taweh-Taweh en Magindanao worden voortdurend genoemd als de punten, van waar hunne uitrustingen uitgaan.

Niettegenstaande het station van een Spaansch oorlogsschip bij Solok hebben toch roovers de middelen weten te vinden om ongestoord zee te kiezen.

De herhaalde tuchtigingen echter, welke de roovers in den Indischen archipel hebben ondergaan, en het bewustzijn der voortdurende waakzaamheid en nabijheid van stoomschepen, die met hunne bekruising zijn belast, hebben een gewigtigen indruk in den Solokschen archipel achtergelaten, zooals o. a. blijkt uit de belangrijke vermindering, merkbaar in het aantal hunner togten, en uit de omstandigheid, dat, terwijl zij vroeger steeds in dezelfde rigting uitgingen, zich zorgeloos ophielden op die punten, welke voor het oogenblik hun de meest voordeelige kansen opleverden of wel zich verspreidden naar mate de gelegenheid zich daartoe aanbood, zonder voorzorgen te nemen of schijnbaar aan gevaar te denken, thans hunne togten de kenmerken dragen van eene meer stelselmatige uitvoering om de hun bekende gevaren te ontwijken, en van eene zekere overhaasting, ten einde aan vervolging zooveel te zekerder te ontkomen.

Terwijl de weg, welke vroeger door hen werd gekozen, doorgaans beoosten Celebes was, om daardoor als het ware den geheelen archipel bij het doorwaaijen der oostmoesson naar willekeur te kunnen bereiken, nemen zij nu hun weg door straat Makasser, waarvan het noordelijke gedeelte, door inlandsche staten begrensd, hen minder aan het gevaar van ontdekking blootstelt.

De gewesten, die regtstreeks onder Nederlandsch bestuur staan en vroeger niet minder dan die, welke nu nog door inlandsche vorsten geregeerd worden, van hunne rooverijen te lijden hadden, worden nu zorgvuldig vermeden, waaruit men mag besluiten, dat de zeeroof uit een belangrijk gedeelte van den archipel is verdreven.

Naarmate echter de zeeroof zich meer in moeijelijk te bereiken punten terugtrekt, en de rooverspraauwen die zich nog in deze zeeën wagen, haren koers door meer afgelegene vaarwaters kiezen, vermeerderen ook de bezwaren, om de roovers te achterhalen. Aangevoerd door hoofden, die in deze zeeën bekend zijn, weten zij zeer goed, dat oponthoud hun verderf zal worden; weshalve, zoolang de praauwen roovende blijven, zij zich met haast van de eene plaats naar de andere begeven, zorgvuldig de rigting kiezen, waarin zij het minst in het oog moeten vallen en in den regel verdwenen zijn, alvorens de bevelen tot hunne vervolging kunnen worden uitgevoerd.

Een opmerkelijk voorbeeld van de overhaasting waarmede de roovers thans hunne togten trachten te volbrengen, levert de Soloksche zeeroovers-vloot op, waarvan het eerste berigt harer verschijning in het noordelijk gedeelte van straat Makasser, omstreeks de helft der maand Maart, het te Koetei bekend werd.

Nog in het begin van April hielden die praauwen zich, blijkens te Makasser ontvangen berigten, gedurende een of twee dagen te Tanakeke op, waarna zij een korten tijd zich wisten schuil te houden en daardoor aan de bekruising der oorlogstoomschepen van het station der wateren van Celebes ontsnapten.

Den 21sten April vertoonden zich 9 praauwen van dezelfde vloot bij Sapoedi en landden op dat eiland en op den Oosthoek van Madura. Reeds den 23sten daaraanvolgende waren zij van daar weder verdwenen en zoo later bleek, naar de Zuidkust van Borneo overgestoken, die ze op de hoogte van Sampit bereikten.

Deze kust om de West langs loopende, hielden zij zich in het begin van Mei bij Poeloe-Boeat of Koempal op, en in het midden dier maand in de Karimatta-passage, roofden in het laatst van Mei een aantal menschen op de Tambelang-, en in het begin van Junij op de Natoena-eilanden, en stevenden zonder verder oponthoud om de Noord-Oost, vermoedelijk regtstreeks naar Solok terug.

Wanneer men daarbij in aanmerking neemt dat hunne vaartuigen in den regel slechts voor korten tijd van water zijn voorzien en telkens gekalkt moeten worden, om zee te kunnen bouwen, dan blijkt, dat deze togt met buitengewonen spoed is volvoerd.

Wat aangaat de zeeroovers- vestigingen op het eiland Flores, die, zoo als bekend is, in onmiddelijk verband staan met de Soloksche eilanden, en als de steunpunten in dezen archipel der van daar uitgaande roovers-uitrustingen moeten beschouwd worden, is gedurende het jaar 1860 geen berigt ingekomen, waaruit regtstreeks kan worden afgeleid, dat zeeroof door op Flores gevestigde of van daar uitgeruste praauwen zoude zijn gepleegd, ware niet door het berigt, in de maand December aangebragt door een van het eiland Sailoos gevlugten inlander, anleiding gegeven, tot de ontdekking van het roofnest op evengenoemd eiland.

De zeerooverspraauwen, welke zich tijdelijk op Sailoos ophielden, waren allen van Rioem op Flores afkomstig, en schijnen die plaats te hebben verlaten met het doel, om naar Solok terug te keeren.

Een togt van Z. M. stoomschip *Reijnier Claeszen* in de maand Mei 1860 tot het inwinnen van berigten langs de Noordkust van Flores deed vermoeden, dat de zeeroovers zich meer en meer aan een gedeelte der bevolking van genoemd eiland hadden aangesloten. Geene enkele rooverspraauw werd aldaar aangetroffen.

Evenmin is zeeroof ontdekt in de eilanden-groep ten Zuid-Oosten van Saleier.

De zeeroovers in straat Banka oefenen meermalen hun bedrijf uit in enkele kleine praauwen, gevoerd door inlanders van Lingga en meer bepaaldelijk van Singkep afkomstig. Zij staan dus in niet het minst verband met de zeeroovers van Solok of Flores; buitendien, hoewel zij veel stoutheid in hun misdadig bedrijf aan den dag leggen, houden zij zich niet op met menschenroof en onderscheiden zich daardoor geheel van de eerst bedoelden. Hoogst moeijelijk zal het altijd blijven die kleine vaartuigen, welke zich in alle kreeken en rivieren der kust van Sumatra weten te verbergen, op te sporen, te meer daar zij in het uiterlijk nagenoeg overeenkomen met vaartuigen in staat Banka in gebruik.

Behalve de Solokpraauwen en diegenen, die, meer bijzonder op menschenroof zich toeleggende, de zekere bewijzen hunner misdaad met zich omvoeren, is het meer dan vermoedelijk, dat in vele gevallen ook handelspraauwen of wel zoogenoemde tripangvisschers zich op verschillende punten van den archipel aan zeeroof schuldig maken.

In den regel zijn dergelijke vaartuigen van passen hunner inlandsche vorsten voorzien.

Het is ontegenzeggelijk, dat de Soloksche zeeschuimers door hun voorbeeld en hun verderfelijken invloed op de plaatsen, die met hen in gemeenschap staan, aan de neiging welke tot den zeeroof in dezen archipel bestaat, nieuw voedsel geven, en de reeds gevestigde zeeroovers-schuilplaatsen door het verkeer met Solok als het ware aanmoedigen en versterken.

— Ten vervolge van ons nommer 37, van 8 Mei jl., kan omtrent den stand van zaken in de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo het volgende worden medegedeeld:

De omstreken van Martapoera werden in de laatste helft van de maand April dikwerf bezocht door benden van 20 tot 40 muitelingen, die de bevolking wilden plunderen. In den aanvang gaf dit aanleiding tot verloop der kampongs; maar door de goede maatregelen van den adsistent-resident van Martapoera, die telkens bij iedere tijding van naderende benden bevolkings-patrouilles onder den regent of het districtshoofd, versterkt door eenige verkleede soldaten, op hen afzond, gelukte het de roovers herhaaldelijk te ontmoeten en afbreuk te doen, waardoor het vertrouwen in onze kampongs terugkeerde.

Te Martapoera zijn opgehangen twee moordenaars van Kalangan, waaronder de pangeran Kasoema Ningrat, zoon van een der vorige rijksbestierders, die bij de moorden van Kalangan de bevolking mede had aangevoerd. Verscheidene andere zijn tot mindere straffen veroordeeld.

Na den mislukten vijandelijken aanval op Benoea Rantau schijnt Soeta Karsa het distrikt Mergasari verlaten te hebben. Hij heeft zich vermoedelijk aangesloten aan de vijandelijke magt om Kandangan. Intusschen is men van onze zijde voortgegaan, om de padivelden der opstandelingen te vernielen.

Te Amonthaij werden op 14 April jl. met den strop gestraft het districtshoofd van Negara, de hadji Joesoep, het hoofd van Paramasan Amandit, met name Djaja Pati en een kamponghoofd van Amawang, Soera Daras, allen wegens heulen met den vijand en verraad.

Dewijl de bevolking van Pakoe, Dajoe en Patai in den laatsten tijd te lijden had van benden roovers, die, gedetacheerd van de hoofdmagt van Antasari, die streken onveilig maakten, werd er van uit Tamiang Laijang op den 18den April eene kolonne van 50 man en 1 mortier naar Karau (waar die bende zich vereenigde) gezonden. Op den 24sten keerde zij terug zonder vijandelijkheden van eenig belang te hebben ondervonden. Het berigt onzer nadering was voldoende om den vijand op de vlugt te jagen.

"Bij het stroomafwaarts gaan van de *Bali*, in vereeniging met den sleper *Kapitein van Os*, is eene verkenning met laatst genoemd vaartuig gedaan tot in de Ajoe-rivier. Men vond daar eenige palissaderingen, welke door eenige vijanden verdedigd werden, die echter spoedig voor het vuur der *van Os* op de vlugt sloegen. De woningen dezer opstandelingen en een voorraad padi werden verbrand.

De tijdingen bevestigen zich, dat Antasari met eene geringe magt van 150 à 200 man zich ophoudt in de versterkte kampong Tongka aan de boven Mantalat. Door den verren afstand dezer plaats en de onbevaarbaarheid der Mantalat-rivier voor sloepen, is het moeijelijk eene militaire operatie tegen deze vijandelijke magt te ondernemen.

Den 5den of 6den Mei zoude echter met eene magt van gewapende kampongsbewoners van de Bekompaij tegen Tongka langs de Mantalat geageerd worden, terwijl eene kolonne Siongers, versterkt door eenige troepen, over Ringkau katan derwaarts zal trachten te komen. Zoo de waterstand het toelaat, zal deze beweging door de *Boni* en den sleper *van Os* van de Barito-zijde worden ondersteund.

Van de Kapoeas blijven de tijdingen zeer goed. Eenige bewoners dezer rivier hebben zich gevestigd aan den communicatie-weg tusschen de Barito en Kapoeas met het doel, om, zoo Antasari, uit de kampong Tongka verdreven, welligt naar de Kapoeas wil vlugten, hem daar aan te houden en zoo mogelijk te dooden.

Van Kahaijan zijn de tijdingen insgelijks zeer gunstig. Het hoofd Radhen Singa Pati der beneden-Kahaijan, naar de boven- en midden-Kahaijan gezonden, om de hoofden aldaar tot onderwerping aan te manen, is teruggekomen met het berigt, dat allen beloofd hebben, na den padi-oogst hunne onderwerping bij den militairen kommandant van Kahaijan te komen aanbieden.

Van den inval der Koetinezen is niets verder bekend, dan hetgeen reeds vermeld is. De resident heeft het evenwel niet ondienstig geoordeeld, om nog eene laatste aanmaning aan Soera Pati en de hoofden van Lahey en Thewé te zenden, om zich te te onderwerpen, in de hoop, dat zij die onderwerping bij den adsistent-resident van Koetei aanbieden, en welligt door dezen kunnen overgehaald worden, om mede tegen Antasari aan de Mantalat op te trekken.

De gezondheidstoestand der troepen is door de kentering van het weder en de vele vermoeijenissen minder goed dan vroeger, doch niettemin nog voldoende te noemen.

De officieren bevinden zich betrekkelijk minder wel.

(*Jav. Ct.*)

Rembang. — Ten vervolge op het voorkomende in ons nommer van 4 Mei jl. kunnen wij thans mededeelen, dat de ziekte onder de buffels, het gewone miltvuur, aan het afnemen is. Deze ziekte is veroorzaakt door schadelijke uitdampingen, welke bij den overgang van de natte in de droge moesson in moerassige streken dikwijls wordt aangetroffen. De veearts in de tweede afdeeling heeft een plaatselijk onderzoek bewerkstelligd en de noodige geneesmiddelen en voorschriften gegeven.

Bali. — De gecommiteerde voor de zaken van Bali en Lombok heeft zich den 20sten April naar Boeleleng begeven, ten einde zich persoonlijk te overtuigen van de werking der nieuwe regeling van zaken, in de maand December van het vorige jaar aldaar in het leven geroepen. In de dessa's Djagaraga, Bonkoelan, Sangsi, Parasoekan, Toekad Moengga, Tamboekoes, Bandjar, Patemoen en Rengatoelan werd hij met de verschuldigde eer ontvangen en getuigde de hartelijke ontvangst door de hoofden van hunne ingenomenheid met ons bestuur.

Allen wenden hunne beste pogingen aan om onze goede bedoelingen bevorderlijk te zijn en een gewenschten stand van zaken bestendigd te zien.

De rijstvelden stonden in het geheele landschap voortreffelijk en beloofden een zeer ruimen oogst. Aan de wegen werd druk gearbeid en over vele riviertjes, die men vroeger moest doorwaden, liggen thans bruggen. Met de vaccine bleef men steeds ingenomen.

VOLKSZIEKTEN.

Preanger-Regentschappen. Tjiandjoer. — In de afdeeling Soemedang bleven den 3den Februarij onder behandeling

behandeling		26	poklijders.
tot en met 24 Maart kwamen hierbij .		88	»
		114	poklijder
hiervan herstelden . . .	93		
overleden	7	100	»
en onder behandeling bleven . .		14	poklijders.

Ook in de afdeeling Lembangan werden 5 gevallen van pokken, waargenomen, waarvan 1 herstelde, 2 overleden en 2 onder behandeling bleven.

Koortsen kwamen voor in het district Mangoredjo. In het geheel werden aangetast 33 personen, waarvan op den 12den Januarij 26 hersteld, 2 overleden waren en 5 onder behandeling bleven.

Cheribon. Adsistent-residentie *Madjalengka.* — Sedert het begin dezes jaars kwamen natuurlijke pokken voor, waardoor tot en met 15 April werden aangetast 252 personen.

hiervan herstelden	217		
overleden	5	222	»
en bleven onder behandeling		30	personen.

De aangetasten werden van de overige bevolking afgezonderd in houten loodsen verpleegd.

Ook in andere districten werd deze ziekte waargenomen.

Van 1 tot 10 April werden elders door den civiel geneesheer nog behandeld

heer nog behandeld		101	personen.
waarvan herstelden	35		
overleed	1	36	»
en bleven onder behandeling. . . .		65	personen.

Samarang. In de districten Samarang, Selokaton en Kendal bleven bij vorig rapport onder behandeling 18 poklijders,
tot en met 20 Ferbruarij kwamen in deze districten en dat van Grobogan hierbij . 94 »

112 poklijders.

waarvan herstelden 73
overleden . . . . . . 18 91 »

en bleven onder behandeling . . 21 poklijders.

In het Roomsch-Catholijk en het Protestantsch weeshuis deden zich omstreeks het begin van April eenige gevallen van beri-beri voor. Tot en met 20 April werden
daardoor aangetast . . . . 88 personen.
waarvan herstelden . . 16
overleden . . . . 5 21 »

en bleven onder behandeling . . 67 personen.

Soerakarta. De bij een vorig rapport vermelde, in het regentschap Ampel, op de huurlanden Karang-gedé, Getas en Plaoer voorkomende epidemie van buikloop was geheel geweken.

Grissee. Van 15 tot en met 28 Februarij werden in het regentschap Sidaijoe 3 personen door pokken aangetast, waarvan 2 herstelden en 1 onder behandeling bleef.

In het regentschap Pamakassan, districten Boender, Kotta en Lambang-Lor bleven den 10den Februarij onder behandeling . . . . . . 43 poklijders.
tot en met 31 Maart kwamen hierbij. 38 »

81 poklijders.

waarvan herstelden , . 60
overleden . . . . . 4 64 »

en bleven onder behandeling . . 17 poklijders.

In het district Lambang-Lor bleven den 10den Februarij onder behandeling . . . . . 219 koortslijders.
tot en met 20 Maart kwamen hierbij. 522 »

741 koortslijders.

waarvan herstelden . 225
overleden . . . 184 409 »

en bleven onder behandeling . . 332 koortslijders.

Pasoeroean. Adsistent-residentie *Malang*.—Op den 10den Februarij bleven onder behandeling . . 24 poklijders
tot en met 10 April kwamen hierbij 31 »

55 poklijders

hiervan herstelden . . . 33
overleden . . . . 9 42 »

en bleven onder behandeling . . 13 poklijders.

Besoeki. Op den 10den Januarij bleven onder behandeling . . . . 74 poklijders.
tot en met 31 Maart kwamen hierbij 184 »

258 poklijders.

waarvan herstelden . . 236
overleden . . . . . 14 250 »

en bleven onder behandeling. . . 8 poklijders.

Madura. In het district Bangkalang werden 38 personen door pokken aangetast die allen herstelden.

Sumatra's Westkust. — In de residentie Tappanoli, district Sipirok heerschte omstreeks het einde van 1860 mazelen. Van 1 September tot en met 27 December werden daardoor 500 personen aangetast, van welke 2 overleden. De overigen herstelden.

Ook dysenterie deed zich in dit district epidemisch voor.

Gedurende datzelfde tijdsverloop werden 590 personen aangetast, waarvan 472 herstelden en 118 overleden.

Lampongsche Districten. — In de afdeeling Boemi Agong openbaarden zich omstreeks het begin van Maart natuurlijke pokken.

Volgens berigten van den civiel gezaghebber zouden 1200 personen zijn aangetast en het aantal van dag tot dag toenemen. Vele lijders zouden reeds bezweken zijn.

De genomene maatregelen ter wering waren: afscheiding der zieken van de gezonden en aanhoudende revaccinatie.

De officier van gezondheid 3de klasse J. L. G. Rutte werd van Serang derwaarts gedirigeerd om de zieke bevolking, wanneer zij het wenschte, geneeskundige hulp te verleenen en de vaccinatien en revaccinatien voor zooveel mogelijk te bevorderen.

Palembang. — In het begin van dit jaar kwamen in de districten Moesi Ilir en Ogan-Ilir pokken voor. Van 1 Februarij tot en met 31 Maart werden aangetast 787 personen
waarvan herstelden . . . 560
overleden . . . . . . 133 693 »

en bleven onder behandeling. . . 94 personen.

De lijders zijn voornamelijk door den dr. Djawa bezocht en behandeld.

Riouw. — Van 1 Maart tot en met 15 April werden door pokken aangetast . . 13 personen.
hiervan hersteld . . . 10
overleed . . . . . . 1 11 »

en bleven onder behandeling . . . 2 personen.

[illegible]. — De in de maand December voorgekomene [illegible] hebben zich niet epidemisch verspreid.

Door vaccinatie, revaccinatie en isolering der aangetasten mogt het gelukken de uitbreiding der ziekte te voorkomen.

In het geheel werden slechts 15 personen aangetast.
(*Jav. Ct.*)

OFFICIELE BERIGTEN.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE.

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut!
doet te weten:

Dat Hij, in overweging genomen hebbende de geblekene noodzakelijkheid om de artikelen 9, 10, 13, 16 en 17 der instructie voor den magazijnmeester en het beheer van het kruidmagazijn voor partikulieren te Batavia, opgenomen in staatsblad 1856 no. 63, alsnog in algemeen verbindenden vorm af te kondigen, en om tevens genoemd artikel 17 eenigzins te wijzigen;

en lettende op de artikelen 20, 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indie;

Heeft goedgevonden en verstaan;

Art. 1. Tot het innemen en uitgeven van het kruid is de magazijnmeester bij het hierboven vermeld kruidmagazijn gehouden tweemaal 's weeks, en wel des dingsdags en zaturdags, 's morgens te 9 uren het magazijn te openen en tot 2 uren des namiddags daarbij te vertoeven.

Gedurende deze uren zorgt de magazijnmeester, dat het magazijn behoorlijk schoon gemaakt en gelucht worde.

Dagelijks mag geene grootere hoeveelheid kruid de haven binnen komen, dan gedurende de werkuren kan gelost en geborgen worden; hetgeen binnen gebragt is, moet ook denzelfden dag in het magazijn worden opgenomen.

Dien ten gevolge moet zoo veel mogelijk worden vermeden het binnenbrengen en lossen van kruid, bij eenigzins twijfelachtig weder, terwijl bij plotseling en onverwachts invallenden regen, de vaten zorgvuldig met geteerde persenningen moeten worden gedekt, om met de lossing te wachten tot het weder opgehelderd is, naar mate van de omstandigheden; op den voorgrond stellende, dat in den regel hetgeen binnen gebragt is, denzelfden dag behoort gelost te worden.

Art. 2. In spoed vereischende omstandigheden, ter beoordeeling van den ontvanger der inkomende en uitgaande regten, kan het magazijn ook tusschentijds tot inname of afgifte van kruid geopend en gesloten worden.

Art. 3. Wanneer de emballage van eenig kruid in zoodanigen staat geraakt, dat dezelve voorziening vordert, geeft de magazijnmeester daarvan kennis aan den ontvanger der inkomende en uitgaande regten, die daarop het noodige verrigt, opdat door den eigenaar van het kruid of den belanghebbende ten spoedigste daarin voorzien worde; deze in gebreke blijvende daarin te voorzien, geschiedt zulks voor zijne rekening; ook is de ontvanger voornoemd bevoegd, naar omstandigheden het kruid onschadelijk te maken en op te ruimen.

De noodzakelijkheid daartoe moet echter vooraf beoordeeld worden door eene commissie, zamengesteld op de wijze, omschreven bij art. 2 der instructie voor den magazijnmeester en het beheer van het kruidmagazijn voor particulieren te Batavia, opgenomen in staatsblad 1858, no. 63, in welker tegenwoordigheid casu quo ook het onschadelijk maken en opruimen geschiedt. Van een en ander wordt door de commissie proces-verbaal opgemaakt en aan den ontvanger der inkomende en uitgaande regten ingediend.

In verband hiermede mag ook geen kruid in het magazijn worden opgenomen, waarvan de emballage niet in voldoenden staat verkeert.

Art. 4. Wanneer, ten gevolge van aanzienlijken aanvoer van kruid, het magazijn nagenoeg geene bergruimte meer oplevert, verwittigt de magazijnmeester daarvan den ontvanger der inkomende en uitgaande regten bij tijds, opdat door dezen, in overleg met den kommandant der artillerie, ter zake de noodige maatregelen kunnen worden genomen.

Geene vergunning tot lossing van kruid wordt gegeven, wanneer de noodige bergruimte niet voorhanden is.

Kruid voor particulieren aangebragt, bestemd om in het magazijn te worden gedeponeerd, al is ook door den ontvanger der inkomende en uitgaande regten daarvoor eene loscedul afgegeven, mag niet worden gelost zonder voorkennis en kosteloos geleide der policie.

Evenmin mag eenig kruid worden vervoerd anders dan met voorkennis en geleide der policie.

Art. 5. In geen geval mogen de praauwen, met kruid geladen, zich in de rivier ophouden; zij moeten zoowel bij aanbreng als uitvoer van kruid onmiddelijk naar de bestemmingsplaats doorvaren, onder vertoon van eene duidelijke groote roode vlag, terwijl het kruid behoorlijk eerst met hairen kleeden en daaroverheen met geteerde persenningen gedekt moet zijn.

Alle overtredingen van het bepaalde bij dit en bij het derde en vierde lid van het voorgaande artikel worden gestraft met verbeurdverklaring van het geloste kruid en eene geldboete van honderd tot duizend gulden, door den gezaghebber van het schip, waarmede het kruid aangebragt is, te voldoen, en waarvoor het schip zelf executabel is.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het Staatsblad van Nederlandsch-Indie geplaatst, en, voor zoo veel noodig, in de Chinesche en Inlandsche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te BUITENZORG, den 11den Mei 186[illegible].

CHS. F. PAHUD.

De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

(Staatsblad no. 33.)

No. 97. *Wij* WILLEM III, *bij de Gratie Gods Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.,*

Op de voordragt van Onzen Minister van Kolonien, dd. 28 Januarij 1861, La. A, no. 11;

Gezien de daarbij overgelegde missive van Onzen Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie, dd. 5 November 1860, no. 1037/26;

Gelet op het Koninklijk besluit van den 6den December 1842; no. 59, zoomede op Ons besluit van den 2den Mei 1859, no. 33,

Den Raad van State gehoord (advies van den 15den dezer, no. 2);

Hebben besloten en besluiten:

Artikel 1.

Het radicaal van Nederlandsch-Indisch ambtenaar wordt verloren:

a. voor personen, door den Koning voor de dienst in Nederlandsch-Indie benoemd, die zich binnen den tijd van zes maanden na hunne aankomst in Indie niet hebben gesteld ter beschikking van den Gouverneur-Generaal, om daar te lande te worden in dienst gesteld:

b. door ontslag uit 's lands dienst.

Artikel 2.

Den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie te magtigen, om personen, die eenmaal 's lands dienst hebben verlaten, wanneer hunne wederplaatsing in 's lands belang wenschelijk wordt geacht, ook weder te beschouwen als bezittende het vroeger door hen verworven radicaal van Indisch ambtenaar.

Onze Minister voornoemd is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift tot informatie zal worden gezonden aan den Raad van State.

'S GRAVENHAGE, *den* 18*den Februarij* 1861.

WILLEM.

De Minister van Koloniën,
CORNETS DE GROOT.

Accordeert met deszelfs origineel.
De fd. Secretaris Generaal bij het Ministerie van Kolonien.
J. LOUDON.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, beveelt de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie (den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord), dat deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indie worde geplaatst, en dat daarvan voor zooveel noodig, vertalingen in de Inlandsche en Chinesche talen worden aangeplakt.

Gelast verder alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving van het bovenstaand Koninklijk besluit de hand te houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te BUITENZORG, den 14den Mei 1861.

CHS. F. PAHUD.

De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

(Staatsblad no. 34.)

Bij Koninklijk besluit van den 3den Februarij 1861, no. 78, zijn benoemd tot adspirant ingenieurs van den waterstaat en 's lands burgerlijke openbare werken in Nederlandsch-Indie, P. J. Siedenburg, provinciaal opzigter bij den waterstaat in Drenthe, F. H. van Egmond, provinciaal opzigter bij den waterstaat in Noord-Holland, en J. D. Berkhout, opzigter van de derde klasse bij 's Rijks waterstaat.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, de gouvernements expert te Soerabaija B. P. Martens, thans met verlof in Nederland.

Erkend en Benoemd:

De heer Vader, tot wederopzeggens toe, als expert te Soerabaija voor zoo veel de belangen van het gouvernement betrokken zijn in de expertise van Schepen, aldaar met schade aankomende of binnenloopende.

Benoemd:

Tot secretaris der residentie Banjoemaas, tevens vendumeester aldaar, de secretaris der residentie Palembang, C. Boers.

Tot secretaris der residentie Palembang, tevens vendumeester aldaar, de eerste kommies op het kantoor van den adsistent-resident van Benkoelen, J. R. Abegg.

Tot eersten kommies op het kantoor van den adsistent-resident van Benkoelen, tevens notaris en vendumeester aldaar, de tweede kommies op dat bureau, E. A. R. L. Baron van Hoëvell.

Tot kontroleur der derde klasse bij het binnenlandsch bestuur op Sumatra's-Westkust, de ambtenaar ter beschikking van den gouverneur te dier kuste G. J. J. Deutz.

Tot griffier bij den landraad der stad en voorsteden van Samarang, de ambtenaar der eerste klasse voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch-Indie mr. C. Canter Visscher, thans werkzaam bij het parket van den officier van justitie bij den raad van justitie te Samarang.

Militair Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie J. J. Severijn en den officier van gezondheid der tweede klasse A. H. Kunze.

Benoemd:

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

Tot tweede luitenants kwartiermeester, de fourier F. D. L. K. L. Mugge en de opperwachtmeester C. V. Z. Vissers, beiden van de militaire school te meester-Cornelis.

Overgeplaatst:

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST,

Bij het garnizoen te Weltevreden, de officier van gezondheid der eerste klasse G. G. Charlier, van de expeditionaire geneeskundige dienst in de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo.

Bij de expeditionaire geneeskundige dienst in de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo, de officier van gezondheid der eerste klasse J. G. X. Broekmeijer, van het groot militair hospitaal te Weltevreden.

Bevorderd:

BIJ HET WAPEN DER ARTILLERIE.

Tot eersten luitenant bij het personeel, de tweede luitenant D. C. J. A. Ponse, van het personeel.

Marine Departement.

Ontslagen:

Eervol, van het bevel over het gouvernements stoomschip *Kapoeas*, de gezaghebber van genoemden bodem, J. H. Meijer.

Benoemd:

Tot gezaghebber van het gouvernements stoomschip *Kapoeas*, de eerste stuurman bij de dienst der gouvernements gewapende vaartuigen J. A. Velders.

Belast:

Met het bevel over de gouvernements stoomer *Bronbeek*, J. F. Meijer.

Met het bevel over de gouvernements stoomer *Boni*, de gezagvoerder van de afgekeurde gouvernements schoener *Anadyomene*, J. H. Vos.

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

Op Zondag den 19 dezer zullen Postpakketten worden gesloten voor

Sambas,

per Z. M. stoomschip *Ardjoeno* kapt. t/z van Raders.

De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag worden bezorgd te Weltevreden tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

Op Dingsdag den 21 dezer zullen postpakketten worden gesloten voor

Bandjermasing,

te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries.*

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden besorgd te Weltevreden tot 's avonds om 5 uur, in de stad tot 4 uur.

Op Woensdag den 22 dezer zullen postpakketten worden gesloten voor

Padang en Benkoelen,

te verzenden met een der stoombooten van *W. Cores de Vries.*

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd te *Weltevreden* tot 's avonds 5 uren, in de stad tot 4 uren.

De Directeur der Posterijen herinnert bij deze belanghebbenden, dat de eerste mailstoomer in Junij den 3den aanstaande vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het Postkantoor te *Weltevreden* zullen worden gesloten op

Zondag den 2den Junij aanst:

des avonds te 8 uren, voor *Europa, Britsch-Indië, China*, enz. enz., benevens voor *Banka, Palembang* en *Riouw*.

Rectificatie.

De in de Javasche Courant van 8 en 11 dezer, no. 37 en 38, gepubliceerde aanbesteding voor de levering van 1200 slagtossen voor de Wester-afdeeling van Borneo, zal in stede van op den 3den Junij a. s., op den 6den daaraanvolgende gehouden worden.

Vendutien.

Dingsdag 21 Mei, voor het woonhuis van den heer E. Netscher, door Gebrs. Roselje & Co.

en

Vendutie van Vogelnestjes en de landerijen Sonthar en Kliphoff, door de firma Arnold en Zoon.

en

's avonds Boekenvendutie in de Harmonie door Lange & Co.

Woensdag 22 Mei, voor het woonhuis van den heer Condamine, door John Pryce & Co.

en

Houtvendutie door Cassalette & Co.

en

's avonds Boekenvendutie in de Harmonie, door Lange & Co.

Donderdag 23 Mei, voor het commissiehuis van van Riet & ter Gouw.

Vrijdag 24 Mei, voor de Weeskamer van diverse goederen.

en

Voor het commissiehuis van Cassalette & Co.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van den 15 Mei worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door het Kollegie van Boedelmeesteren te Batavia, van wijlen den chinees Yoe Engtjoan.

Door de Agenten der Samarangsche Weeskamer te Ambarawa, van wijlen den adjudant-onderofficier Martinus Harmens.

Door J. van Lennep qq. te Batavia, van wijlen den heer M. A. Michiels.

Door de Executrice te Batavia, van wijlen den heer Johannes Willem Sollie.

Door de Testamentaire Executeuren te Soerakarta, van wijlen den officier van gezondheid der 1ste klasse J. H. G. Harloff.

Vertrekkende Personen.

E. Netscher. — J. P. Brouwer. — F. W. Overbeck. — Kolonel J. J. van Emmerik. — K. van Leijen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

Londen, 12 Maart. In de zitting van het Lagerhuis op gisteren heeft de heer Baring, in antwoord op eene interpellatie, medegedeeld dat de Britsche strijdmagt in China thans 11,497 man bedraagt.

Daarna was aan de orde de beraadslaging over het budget van marine, ten bedrage van £ 12.029.475, waarbij het aantal matrozen, scheepsjongens enz. op 78.200 wordt geraamd. Lord Clarence Paget treedt in eene vergelijking van de Fransche, Russische en Spaansche marine met die van Engeland en betoogde daaruit, dat vele Europesche mogendheden zich ontzaggelijke opofferingen getroosten, om het aantal hunner oorlogschepen te vermeerderen.

Sir John Packington keurt de regeringsmaatregelen goed, om de marine in geduchten staat te brengen.

De heer Baxter beweert, dat de begrooting behoort te worden verminderd, aangezien zij niet in verhouding is met den toestand van vrede.

De heer Bentinck doet uitkomen de ontzettende uitbreiding, die Frankrijk sedert eenige jaren aan zijne zeemagt heeft gegeven, hetgeen aan Engeland den pligt oplegt groote opofferingen te doen, ten einde op dit punt niet beneden Frankrijk te staan.

— Tot heden echtend waren reeds £ 243,000 gestort als waarborgfonds voor de internationale tentoonstelling van 1862 (er is reeds voor £ 383,000 ingeschreven), en de bank van Engeland heeft zich bereid verklaard ½ millioen voor te schieten, ten einde onmiddelijk aan de wettelijke formaliteiten zou kunnen worden voldaan. Het plan voor het gebouw is in de hoofdtrekken reeds voltooid; het zal aanmerkelijk grooter zijn dan dat van 1851 in Hydepark; want de oppervlakte van de alleen voor de industrie bestemde ruimte zal die van het geheele gebouw van 1851 overtreffen, terwijl daarbij nog eene galerij, ter lengte van 1200 voet, zal worden gebouwd, bestemd voor de tentoonstelling van schilderijen en andere voorwerpen van kunst. De stijl, waarin het geheel zal worden opgetrokken, moet ook veel grootscher zijn dan die van het gebouw van 1851.

— Uit Constantinopel wordt gemeld, dat op het bal, door den Americaanschen gezant aldaar gegeven, bij gelegenheid van den verjaardag van Washington, alle vertegenwoordigers der Europesche mogendheden aanwezig waren, behalve sir Henry Bulwer. Het schijnt dat tusschen deze en den Americaanschen gezant eenige moeijelijkheid was gerezen, doordien deze laatste verzocht had, dat de leden van het corps diplomatique de receptie op bovenbedoelden dag in volle uniform zouden bijwonen. Het gevolg daarvan was, dat noch sir Henry Bulwer, noch een van attachés tegenwoordig waren.

— Lord Palmerston heeft het hem aangeboden eereambt van lord bevelhebber over de zoogenaamde Cinque Ports (de vijf zeehavens tegenover Frankrijk) van de hand gewezen, omdat zijn hooge leeftijd en andere redenen hem verbieden, nieuwe verpligtingen op zich te nemen. Ook zijn sommige dier Cinque Ports, uit een militair oogpunt, geen eigenlijke havens meer, zoodat onder anderen te Hastings naauwelijks iets meer van de voormalige havenwerken te vinden is.

Londen, 19 Maart. In de zitting van het Hoogerhuis op gisteren heeft lord Wodehouse, in antwoord aan graaf Ellenborough, gezegd, dat de geschillen tusschen Denemarken en Holstein van ernstigen aard zijn. De regering van H. M. heeft heden berigt ontvangen uit Kopenhagen houdende, dat de punten, waarover geschil bestaat, aan de Holsteinsche standen zijn onderworpen. In overeenstemming met Frankrijk en Rusland, heeft de regering van H. M. Denemarken aangeraden, ook een gemeenschappelijk budget aan de standen van Holstein te onderwerpen, en daar Denemarken aan dien raad heeft gehoor gegeven, kan men de hoop voeden, dat de Pruissische regering daarin een middel zal zien, om die onzalige geschillen op bevredigende wijze op te lossen.

Op eene tot hem gerigte vraag antwoordde lord Grey, dat lord Canning, gouverneur-generaal van Indië, door de regering is uitgenoodigd zijne betrekking nog niet neder te leggen.

— De stoffelijke overblijfselen van de hertogin van Kent zullen voorloopig in de koninklijke kapel van St. George worden bijgezet. Later zal een mausoleum, met welks aanleg in Frogmore Gardens reeds sedert meer dan een jaar op den wensch der hertogin een aanvang is gemaakt, de stoffelijke hulsels van den hertog, benevens die van de hertogin van Kent ontvangen.

FRANKRIJK.

Parijs, 7 Maart. Gisteren is het budget voor 1862 aan heeren gedeputeerden rondgedeeld. De uitgaven beloopen meer dan 1800 millioen en zijn 60 millioen hooger dan in 1861. Alle hoofdstukken zijn verhoogd, en dat van oorlog met de aanzienlijke som van 26,840,261 francs. Evenwel zal er een batig slot van 11 millioen zijn.

— Men verzekert, dat er een bevel tot in hechtenisneming tegen den heer Solar, hoofdredacteur van *la Presse* is uitgevaardigd, die in de zaak van den heer Mires vrij ernstig moet betrokken zijn. Sedert eenige dagen is hij lijdende aan eene zenuwzinkingkoorts, zoodat het bevel nog niet is kunnen worden volvoerd.

— Zoodra het vonnis tegen den kanunnik Mallet was uitgesproken, heeft de minister van justitie eene circulaire aan de procureurs-generaal gerigt, waarin zij worden uitgenoodigd om, aangezien het wegvoeren van kinderen naar de kloosters vrij algemeen bij de geestelijkheid in zwang komt, zoodanige misdrijven ten strengste te vervolgen.

— De brochure van den heer Veuillot wordt algemeen gelezen. De schrijver valt verschillende personen daarin aan; de heer de la Gueronnière, de heer Lemoine, redacteur van het *Journal des Débats*, de heer About, dien hij Kain noemt, en meer anderen, worden door hem op de vinnigste wijze gehekeld. Iedere ambassadeur is in de oogen van den heer Veuillot een verrader, een zamenzweerder tegen Rome. Volgens hem bestaat er geene Italiaansche kwestie; in dat gelukkige land was iedereen tevreden met den bestaanden regeringsvorm, iedereen gevoelde zich vrij; in één woord, het Italiaansche volk was het gelukkigste van alle bestaande volkeren. De heer Veuillot erkent, wel is waar, dat het vegen der publieke straten in den Kerkelijken Staat wat slecht werd nagekomen, doch overigens was er ook geene hervorming noodig.

— Uit de brieven uit Rome schijnt te mogen worden opgemaakt, dat de Fransche regering het plan koestert om Rome nog langer te bezetten. Er is aan den kommandant van een klein Piemonteesch legercorps, dat op de grenzen ligt, kennis gegeven, dat Frosinone door Fransche troepen is bezet en er is hem verzocht terug te trekken, ten einde elk conflict met de Franschen te voorkomen.

Parijs, 13 Maart. De discussie over het adres op de troonrede is heden voortgezet. De heer Keller voerde het woord en prees het gedrag van den koning van Napels, van generaal Lamoricière en van de pauselijke regering, terwijl hij de politiek van den keizer hevig aanviel. Een der gedeputeerden voegde na het einde dezer rede den heer Billault de volgende woorden toe: »Indien de regering niet op de rede van den heer Keller antwoordt, dan moet men den arend van Frankrijks vaandel afrukken en de lelien daarvoor in de plaats stellen".

De heer Billault beantwoordde den heer Keller op eene zeer uitmuntende wijze en toonde de onjuistheid van zijne redeneringen aan. De algemeene discussien zijn daarna gesloten en morgen zal over § 1 worden beraadslaagd.

— Men spreekt de reis van prins Napoleon naar Italie weder tegen.

— Er hebben talrijke arrestatien plaats, die naar men zegt in verband staan met de ontdekking van een aanslag op het leven des keizers.

— Uit Rome wordt gemeld, dat er eene manifestatie zal plaats hebben op den dag, waarop Victor Emanuel tot koning van Italie zal worden geproclameerd; men rekent er op dat dit morgen zal plaats hebben; wanneer deze manifestatie geen voldoend resultaat oplevert, of de bedoelde proclamatie niet op den 14den mogt plaats hebben, dan zal de St. Josephdag (19 Maart), de naamdag van Garibaldi, daartoe worden gebezigd. Er worden vaandels vervaardigd, waarop de volgende woorden voorkomen: »Leve Pius IX onze paus! Leve Victor Emanuel onze vorst!". Er zijn verscheidene Piemontesche officieren te Rome aangekomen, waaruit men het gevolg trekt, dat de Fransche bezetting spoedig door eene Piemontesche zal worden vervangen.

— Het is zeer opvallend, dat de *Perseveranza* en de *Opinione*, die beiden zulke voortreffelijke en steeds goed ingelichte correspondenten aan de Oostenrijksche grenzen hebben, sedert eenigen tijd zeer verontrustende geruchten mededeelen. Het eerstgenoemde blad spreekt voorts van ophanden zijnde veranderingen in het bestuur van Sicilie; na de inneming der citadel van Messina zal Cialdini het stadhouderschap over Sicilie van Montezemolo overnemen. Een gedeputeerde zal bij de kamer eene petitie aan de Piemontesche regering indienen, strekkende om keizer Napoleon dringend te verzoeken, zijne troepen uit Rome te verwijderen. De *Perseveranza* voegt er bij, dat de oplossing dezer vraag zoo nabij is, dat het vertrek der Fransche troepen uit Rome welligt nog eerder zal plaats hebben dan de beraadslaging over genoemde petitie.

Parijs, 15 Maart. De zitting van het wetgevend ligchaam van heden begon met een incident, dat tot veel discussiën aanleiding gaf. De heer de Chazelles merkte op, dat de *Moniteur* in zijne verslagen er melding van maakte, welke sprekers hunne redevoeringen hadden *voorgelezen* en welke ze hadden *geïmproviseerd*; hij verzocht, dat hiervan niet verder melding zou worden gemaakt. De gedeputeerden die hunne redevoeringen improviseren, hebben daarna aangedrongen op de afschaffing van geschreven redevoeringen, waartegen de leden die gewend zijn geheele brochures mede te brengen, zich met kracht hebben verzet.

De heer Gilibert des Séguins heeft aangemerkt, dat men de woorden der sprekers in de verslagen verdraaide. Zoo waren in het laatste verslag onder anderen niet opgenomen de woorden van den heer Ollivier: »Wat mij betreft, ik ben republikein", enz. De heer de Morny zeide, dat die woorden op zijn last waren geschrapt.

— Morgen zal het antwoord van den heer de la Guéronnière in de avondbladen worden opgenomen. De conclusie strekt, om Italie in twee koningrijken te verdeelen, een Noordelijk, onder bestuur van koning Victor Emmanuel en een Zuidelijk, onder een prins van het huis van Savoye. De paus zal datgene, wat hij nu bezit, behouden, doch zal er in moeten toestemmen, dat het Italiaansche parlement te Rome zijne zittingen houde. Deze oplossing bevredigt niemand, noch de Italianen, noch den paus, noch legitimisten, noch Mazzinisten, en zal ook waarschijnlijk het einde der kwestie niet zijn.

Parijs, 14 Maart. Het budget, dat aan de leden van het wetgevend ligchaam is rondgedeeld, is het-hoogste dat tot nu toe is ingediend. Het ministerie van buitenlandsche zaken is verhoogd met 450,000 francs; de tractementen van de ambassadeurs te Constantinopel en te Madrid worden met 10,000 francs verhoogd; dat van den ambassadeur te Rome wordt gebragt op 140,000 frcs. De ambassadeur te Canton wordt naar Shanghae verplaatst, en zijn tractement op 80,000 frs. gebragt. Te Barcelona, Havanna, Santiago, Warschau, Beyruth, Djeddah, Damascus, Odessa en op zeer vele andere plaatsen zijn consuls aangesteld. Dit is ook geschied te Birmingham en Leeds; men heeft deze steden gekozen, omdat zij het middenpunt zijn van de nijverheid in Engeland.

Het ministerie van binnenlandsche zaken eischt eene verhooging van 7 millioen, ten gevolge van de annexie van Savoye en Nizza, waardoor de aanleg van nieuwe telegraaflijnen enz, noodzakelijk is geworden.

Het ministerie van oorlog is verhoogd met 27 millioen, wegens de grootere uitbreiding, die de artillerie heeft ondergaan, en de met 5 centimes per dag verhoogde soldij der militairen. Onder de hoogste tractementen merkt men op die van de zeven maarschalken welke aan het hoofd staan der militaire kommandanten; deze genieten te zamen 935,550 francs; behalve vrije woning, schadeloosstelling voor fourrage, enz.

— Gisteren avond werd eene nota van het grootste gewigt uit het kabinet des keizers naar de drukkerij van den *Moniteur* gebragt. De hoofdredacteur verklaarde in het geheim aan eenige personen, dat deze groote sensatie bij het publiek zou teweeg brengen, doch hij was weigeragtig iets van den inhoud mede te deelen, omdat hij van oordeel was, dat het zeer goed kon gebeuren, dat zij weder werd teruggetrokken. Dit schijnt inderdaad te zijn geschied, daar het officiële blad heden niets bijzonders bevatte.

— Men beweert, dat de keizer door een kardinaal een *ultimatum* aan den paus heeft doen toekomen, met bedreiging, dat wanneer dit niet werd aangenomen, de Fransche troepen uit Rome zouden worden teruggetrokken.

Parijs, 17 Maart. De discussien in het wetgevend ligchaam zijn veel minder onstuimig en veel staatkundig dan die in den senaat. De redevoering door den heer Kolb-Bernard, groot manufacturist uit het departement du Nord, voorgelezen, is u bekend, doch niet, dat dit wel geschreven stuk door den burggraaf de Melun is opgesteld. De burggraaf Lemercier moest op zijne beurt zijn ambtgenooten een jeugdig debutant....., den graaf de Montalembert, voorstellen, maar het gelerde lid heeft zich door de insinuatiën van den *Constitutionnel* laten afschrikken. De heer Granguillot is sedert eenigen tijd zeer verstoord en vele leden vreezen hem.

Men speekt bovenal veel van de rede, die een ander jeugdig gedeputeerde, de heer Keller, heeft gehouden; zij is bijna even zoo aan de orde van den dag als het geval met die van prins Napoleon is geweest. De heer Keller heeft te midden der parlementaire zaal een spooksel te voorschijn geroepen, waarvan de verschijning eene hevige siddering in de gelederen der afgevaardigden heeft doen onstaan; bij deze oratorische methode, die veel van phantasmagorie had, heeft de vertegenwoordiger van het Elzassche geloof eene insinuatie gevoegd, welke de heer Billault zonder eenige verschooning heeft gebrandmerkt, om haar zijne tegenstanders naar het aangezigt terug te werpen. Dit incident heeft een diepen en geweldigen indruk gemaakt.

Terwijl al de tot hiertoe gevoerde discussien van een zuiver theoretischen aard waren, was de jongste namelijk die van den 15den, uitsluitend aan feiten gewijd. Levendige debatten zijn namelijk tusschen de heeren Auguste Chevalie, Pouyer-Quertier, Schneider en Baroche over de verschillende kwestien gevoerd, betrekkelijk de handelsverdragen, welke door de regering gesloten zijn of nog zullen worden gesloten met Engeland, Pruissen, Italie, Spanje en Zwitserland. De prohibitionisten hebben zich voor de zegepraal der voorstanders van den vrijen handel moeten buigen. Welligt hebben zij zich willen wreken door de ten uitvoerlegging van het tractaat te beletten. De mededeeling echter van den heer Baroche, dat het tractaat met Engeland niet eerder dan den 1sten October in werking zou treden, nadat alvorens het daartoe betrekkelijke wetsontwerp aan de kamer zou worden ingediend, heeft algemeen een gunstigen indruk gemaakt en onze industrielen gerust gesteld, die namelijk vreesden, dat de regering bij decreet het tijdstip zou vervroegen, waardoor zij belet zouden zijn geworden, hunne maatregelen en voorzorgen tegen de nieuwe handelsbetrekking

door ieder ander lid van den senaat gevoerd, dan had te nemen. De verklaring van den heer Baroche heeft tevens bewezen, dat de regering den constitutionelen weg wil bewandelen en de commerciele aangelegenheden door wetten en niet door decreten wenscht te regelen. Wij zullen dan ook welligt spoedig weder verantwoordelijke ministers — met of zonder portefeuille — hebben. Prins Napoleon zal zelfs eerstdaags, naar men zegt, den keizer eene memorie aanbieden, waarin op de benoeming van verantwoordelijke ministers wordt aangedrongen.

Parijs, 19 Maart. In de zitting van het wetgevend ligchaam van heden heeft de heer Billault onder anderen aangetoond, dat het aantal inwoners te Parijs sedert weinige jaren met 500,000 is vermeerderd. Om deze te huisvesten zijn 15,000 woningen noodig; in 1851 waren er te Parijs 40,723 huizen en thans zijn er 56,050 en er zijn 2000 afgebroken. Eertijds waren er slechts 200 wonigen open en thans kan men er 10,000 krijgen, zoodat de huren spoedig zullen verminderen en, ten gevolge van een genoegzaam aantal huizen, de eigenaar den huurder niet meer kan onderdrukken.

— De heer Frémy, lid der akademie, heeft den keizer inlichtingen gegeven over eene nieuwe wijze van ijzersmelten en staalvervaardiging. De keizer vraagde hem, of hij geen octrooi voor zijne uitvinding had aangevraagd, waarop de heer Frémy ten antwoord gaf, dat hij zich niet geregtigd achtte, zijne uitvinding geheim te houden, daar zij van te veel belang was, en hij bovendien genoegzaam was beloond door den bijval der akademie. Deze ontdekking bestaat dáárin, dat staal uit ijzer niet alleen door den invloed van koolstof ontstaat, maar daartoe ook werkelijk stikstof noodig is.

— De Russische generaal prins Paskewitch is van hier naar Rome vertrokken, om eene ridderorde van wege keizer Alexander II aan den ex-koning van Napels en diens gemalin over te brengen. De generaal is door keizer Napoleon ter audiëntie ontvangen.

— Bij de tweede opvoering van den *Tannhäuser* had een vreemd incident plaats. Men was aan het einde van het tweede bedrijf druk bezig aan het fluiten, toen eensklaps de keizer en de keizerin binnentraden. Een gedeelte van het publiek, dat de komst van HH. MM. had opgemerkt, begon te applaudisseren; het andere gedeelte, dat zich te zeer met het geven van zijne afkeuring van het stuk had bezig gehouden en niets van het keizerlijk paar had gezien, meende dat deze toejuichingen het stuk golden en begon nog veel ijveriger te fluiten. Deze strijd hield geruimen tijd vol, totdat het fluitende publiek eindelijk op den keizer opmerkzaam was gemaakt. Aan het einde van de derde acte begonnen de afkeuringen op nieuw, zoodat de heer Niemann niet verder kon zingen. Aan het einde van het stuk heeft men alle acteurs teruggeroepen, om te toonen, dat de afkeuringen niet voor hen, maar alleen voor het stuk bestemd waren.

Parijs, 20 Maart. In de zitting van heden heeft de heer Fâvre aangedrongen, dat ook de koloniën in de kamers werden vertegenwoordigd. De heer Granier de Cassagnac antwoordt hierop, dat Engeland ook geene vertegenwoordigers voor zijne koloniën bezit. Baron David wijst op het karakter en de opvoeding der Arabieren. Hierna wordt het amendement van den heer Fâvre verworpen.

De vergadering werd niet weinig in opschudding gebragt door de redevoering van graaf Boignes, die sprekende over de annexie van Savoye en Nizza, Piëmont hevige verwijten deed, en door het antwoord van den heer Lubonis, die tegen deze verwijten opkwam. Beide sprekers werden zeer toegejuicht.

Nadat er eenst nog over Syrië en Cochin-China was gesproken, hebben de heeren Jouvenel, Duclos, Hallez-Claparède en de Kerveguen het volgende amendement ingediend. »Wij juichen de edelmoedige woorden toe, waarbij U. M. hulde brengt aan den koning van Napels die zoo onregtvaardig door het lot is getroffen en wij betreuren het, dat zijne staten thans bezet worden door een leger, bestaande uit revolutionairen en vreemde elementen, dat met geweld de proef eener constitutie heeft verijdeld, waaraan de koning zich zoo loyaal had onderworpen.« Dit amendement is verworpen.

— Er is sprake van eene zending van den heer de Bourqueney naar Rome.

— Men spreekt het tegen, dat generaal Trochu naar Rome zal vertrekken, en zegt, dat hij het commando over eene divisie van het legercorps te Lyon zal op zich nemen. Van een anderen kant verneemt men, dat geene divisie, maar slechts eene brigade naar Rome zal vertrekken. Deze zal onder bevel staan van generaal Dumont, die generaal de Noue, onlangs tot divisie-generaal benoemd, zal gaan vervangen.

— De familie Bluth heeft eene uitnoodiging in de dagbladen geplaatst, waarbij iedereen wordt uitgenoodigd, wanneer hij iets mogt weten van de jongste dochter, die door den kanunnik Mallet is ontvoerd en wier verblijfplaats nog niet is kunnen worden ontdekt, om daarvan onverwijld kennis te geven.

— Den 18den zou voor het hof van assises te Aix behandeld worden de zaak van pater Archange, prior van Capucijnerklooster te Marseille, die zich heeft schuldig gemaakt aan aantasting der zeden, door het aanranden van eene 45jarige dame op den spoortrein, doch daar de beklaagde zich uit de voeten gemaakt en verzocht heeft de zaak tot eene volgende zitting uit te stellen, als wanneer hij stellig aanwezig zou zijn, is aan dit verzoek voldaan. Het verdient opmerking, dat deze pater zich in 1848 een grooten naam heeft weten te verwerven, door tegen de onzedelijkheid der eeuw te prediken.

De nieuwe prior der Capucijnen heeft verklaard, dat pater Archange een nieuwe Joseph was, die het ongeluk had gehad, eene nieuwe dame Potiphar op den spoortrein te ontmoeten en de advocaat der dame heeft deswege eene aanklagt van laster tegen dien geestelijke ingediend.

— Men verzekert, dat de regering, welke door graaf Cavour is geraadpleegd over de vraag wat Frankrijk ten opzigte van Rome zal doen, heeft geantwoord, dat er binnen 6 maanden nog geene verandering in den tegenwoordigen toestand kon komen.

— Men spreekt er over, dat generaal Trochu naar Rome zal worden gezonden, doch over het algemeen gelooft men niet, dat dit zal zijn ter vervanging van generaal de Goyon, maar dat hij dezen zal worden toegevoegd; men voegt er bij, dat hij het bevel zal voeren over eene divisie versterkingstroepen van 10,000 man.

— Men verzekert thans, dat de brief van den heer de la Guéronnière op het antwoord van kardinaal Antonelli niet in het licht zal verschijnen. De *Constitutionnel* verklaart dit op de stelligste wijze. De heer Thouvenel zou hebben gedreigd, zijn ontslag als minister te zullen nemen, indien deze brief mogt worden uitgegeven.

— De abt Bonaparte wordt hier met eene bijzondere zending van den paus verwacht.

— Het proces Mallet heeft de openbare aandacht op de in het algemeen tegen geestelijken in het werk gestelde instructien gevestigd, ten gevolge waarvan dingen aan het licht komen, die waarlijk al het tot hiertoe bekende overtreffen. Zoo is het gebleken, dat zoowel onder het volk als onder de ambtenaren eene vrees voor de geestelijkheid heerscht, welke deze van dag tot dag in hare aanmatigende handelingen zekerder maakt. Zoo had een priester te Montpellier zich aan onderscheidene misdrijven schuldig gemaakt, waarvan de autoriteit de bewijzen in handen had. De keizerlijke procureur gaf den commissaris van politie last den schuldige te arresteren, doch deze schreef den procureur, dat de beschuldigde president der vereeniging St. Vincentius de Paula was, mitsdien kon hij de arrestatie niet bewerkstelligen, want hij zou zich en zijne vrouw daardoor den ondergang berokkenen en zijne kinderen van elk vooruitzigt berooven. Nu wendde men zich tot den officier der gendarmerie; bij wees het voorstel om dezelfde reden schriftelijk van de hand, zoodat de procureur tot andere middelen zijne toevlugt moest nemen, om den beschuldigde in hechtenis te doen nemen. Daarop werd de zaak voor het hof van Montpellier gebragt, doch ook dit meende, wegens de betrekking van den beklaagde tot genoemde vereeniging zich die van den hals te moeten schuiven, en schoof haar het hof van Agen toe, dat op aanvraag van het hof van cassatie te Parijs deze aangelegenheid thans heeft te behandelen.

DUITSCHLAND.

Berlijn, 16 Maart. De koning is sedert eenige dagen aan verkoudheid lijdende, zoodat hij zelfs een dag zijne kamer heeft moeten houden; gisteren is hij evenwel weder uitgereden.

— De zoogenaamde sterfdaalders, getale van 2000 stuks geslagen zijn thans uitgegeven; zij onderscheiden zich door niets van de gewone munten, dan dat zij het jaartal 1861 en het borstbeeld van wijlen koning Friedrich Wilhelm IV vertoonen.

— In Pruissen heeft de verwerping van het ontwerp betreffende den burgerlijken echt, door het heerenhuis, groote sensatie verwekt. De liberale partij is er zeer over verontwaardigd, en de *Kölnische Zeitung* wijdt daaraan een leading-artikel, waarin het blad tot het resultaat komt, dat de reactionaire geest in bedoeld huis sedert het komt dat jaar weinig of niets is verbeterd. Teregt doet het blad voorts daarbij opmerken, dat door deze herhaalden wederstand eene der voornaamste bepalingen van de constitutie onuitgevoerd blijft, en dat, wil men deze in stand houden, het huis der afgevaardigden zich krachtiger dan thans moet betoonen en, ten aanhoore van het volk, de bedoelingen der regering tegenover de reactie moet ondersteunen.

— Sedert 1854 was bij het verleenen der orde van den Rooden Adelaar aan niet-Christenen Israelieten en Mahomedanen) eene wijziging in de versierselen dier orde ingesteld, daarin bestaande, dat daar op in plaats van het kruis, eene zon was aangebragt. Reeds bij de eerste maal, dat de thans regerende koning deze orde aan een Israeliet verleende, werd dezen het gewone ordesteeken uitgereikt, zoodat bedoeld onderscheid reeds feitelijk werd ter zijde gesteld. Men verwacht nu eerlang eene kabinetsorder, waarbij dit geheel zal worden opgeheven. Opmerkelijk is het intusschen, dat noch in den Kerkelijken Staat, noch in Spanje of Rusland, eenig onderscheid in de ordes-versierselen voor niet-Christenen bestaat.

Weenen, 18 Maart. De algemeene aandacht blijft voortdurend op de verkiezingen voor de landdagen gevestigd, en alle dagbladen wijden daaraan hunne berigten. Sommige organen trachten de liberale beweging in een bespottelijk daglicht te stellen, terwijl anderen er op wijzen, dat men thans ambtenaren vrij uitdrukkingen hoort bezigen, welke nog voor weinige maanden streng bestraft zouden zijn geworden. In Bohemen zijn o. a. de de ministers von Schmerling en von Plener tot leden van den landdag gekozen.

— In de te Pesth verschijnende half-Officiele *Sürgöny* leest men o. a. nopens de hier gehouden conferentie van den keizer met eenige Hongaarsche magnaten, dat daarbij moet besloten zijn, alle verdere maatregelen opzigtens Hongarije te doen afhangen van de houding, door den eerlang bijeenkomenden landdag van dat gewest aan te nemen.

— De gemeenteraad van Pesth heeft besloten, ingeval de zetel van den Hongaarschen landdag aldaar mogt worden gevestigd, de zaal van het museum voor het lager-, en dat van den Lloyd voor het hoogerhuis te doen inrigten.

— In eene dezer dagen gehouden zitting der Hongaarsche akademie werd voorlezing gedaan van een schrijven, door den president aan prins Paul Esterhazy gerigt, waaruit bleek, dat ten gevolge der ruime bijdragen van het volk kon worden overgegaan tot het bouwen van een paleis voor die akademie; daarin zullen doelmatige vertrekken worden gevonden voor de bibliotheek, 70,000 boekdeelen tellende, voorts voor het conservatoire, de permanente tentoonstelling van schoone kunsten, de beeldengalerij enz., alsmede voor de uitmuntende verzameling schilderijen en gravures, aan de familie van den prins toebehoorende, en welke deze in dat paleis wil laten ten toon stellen, zoodra het voltooid zal zijn.

Weenen, 19 Maart. Het antwoord, door den heer Thouvenel gegeven op de door onzen gezant te Parijs, prins Metternich, gedane aanvrage, betreffende de redevoering, door prins Napoleon in den Franschen senaat gehouden, heeft hier geenszins zoo bevredigd, als van sommige zijden beweerd werd. Ware deze taal men hier met de verklaring van den Franschen minister kunnen genoegen nemen. Daar echter deze redevoering, waarin een tegen Oostenrijk vijandige geest doorstraalde, door een prins van het keizerlijk huis is gehouden, kan men zich hier niet tevreden stellen met zoo oppervlakkige uitleggingen, als door dien minister aan onzen gezant zijn gegeven, en moeten dan ook dezerzijds reeds verklaringen in dien geest te Parijs zijn gedaan.

— Heden liep ter beurze alhier een gerucht, volgens hetwelk tusschen Oostenrijk en Rusland eene overeenkomst betrekkelijk Gallicië zou zijn gesloten.

— Ten aanzien der oproerige bewegingen in het Oosten is men hier algemeen van meening, dat de strijdmagt der Porte te zwak is, om den aanval der Montenegrijnen te wederstaan, daar dezen van onderscheidene zijden versterkingen ontvangen, terwijl men met zekerheid wil weten, dat vele Italianen zich in de rijen der Montenegrijnen bevinden.

— Naar men uit Pesth schrijft, behooren van de 90 personen, wier benoeming tot leden van den Hongaarschen landdag tot nu toe bekend is geworden, 70 tot de Kossuth-gezinden, 12 tot de oud-liberale partij, terwijl van de overige 8 de politieke gezindheid nog onbekend is.

— Volgens den *Pesti Naplo* hebben bij de verkiezingen in het Tolher distrıct ongeregeldheden plaats gehad; de partij van den eenen candidaat moet namelijk de aanhangers van den anderen met steenworpen verjaagd hebben.

ITALIE.

Turijn, 5 Maart. Het leger was zeer ontevreden wegens de mededeeling van bijna alle bladen van Europa dat de inneming van Gaëta alleen aan verraad was toe te schrijven. Er zijn daarover verschillende klagten bij het ministerie van oorlog ingediend en de minister heeft door de *Opinione* van gisteren doen verklaren, dat de bemagtiging van die vesting alleen aan de dapperheid van het leger is te wijten.

— De diplomatieke betrekkingen met Frankrijk zullen weldra worden hervat. De Piëmontesche regering zal het initiatief nemen en een buitengewonen gezant naar Parijs zenden, zoodra de kamer van gedeputeerden het besluit zal hebben genomen, om aan den koning den nieuwen titel te geven. Men verzekert, dat Frankrijk dit voorbeeld zal volgen en zelfs, even als te Londen en te St. Petersburg, een ambassadeur met drie legatie-secretarissen hierheen zal zenden. Men maakt reeds toebereidselen in het hotel der Fransche legatie, om den nieuwen vertegenwoordiger van Frankrijk, die waarschijnlijk weder de heer de Talleyrand zal zijn, te ontvangen.

— Uit Rome wordt gemeld, dat zich aldaar tegenwoordig een berucht persoon bevindt, namelijk de heer Jochmus. Hij was vroeger commis-voyageur, daarna pacha, later minister van oorlog van het Duitsche rijk in 1848, thans Oostenrijksch boodschapper en spion van graaf Rechberg.

RUSLAND.

Nog altijd ontvangen wij dépêches van Warschau, St. Petersburg, de Poolsche grenzen enz., met betrekking tot het antwoord des keizers op het adres der Polen. Daaruit schijnt te blijken, dat keizer Alexander genegen is, aan Polen concessien te doen en aan dit rijk eene soort van autonomie te verleenen. Intusschen bevat de *Schlesische Ztg.* een berigt uit Warschau, volgens hetwelk graaf Zamoyski aan den prins-stedehouder zou verklaard hebben, dat Polen de toegestane hervormingen aanneemt, doch zich daarmede nog niet voldaan acht.

AMERICA.

Zoo als reeds per telegraaf is gemeld, is de heer Lincoln den 23sten ll. te Washington aangekomen; de ontvangst, welke hem zoowel van den president Buchanan en de overige regeringspersonen als van de zijde der bevolking ten deel viel, was zeer hartelijk, en de *New-York Herald* zegt, dat de demokraten, zoowel als de republikeinen, zeer met hem ingenomen zijn. De heer Lincoln heeft op zijne reis een groot gevaar geloopen; terwijl hij zich namelijk te Philadelphia bevond, ontving hij de mededeeling dat een geheim genootschap te Baltimore het plan had opgevat, om hem bij zijne aankomst in die stad te vermoorden. Dien ten gevolge werd het reisplan gewijzigd en vertrok de heer Lincoln met een specialen trein direct naar Washington. De inwoners van Baltimore ontkennen van hunne zijde het bestaan van zulk een geheim genootschap. Volgens een ander (door ons reeds medegedeeld) berigt, heeft men in den spoorwegtrein, welke den heer Lincoln naar Cincinnati overgebragt, onder zijne zitplaats eene helsche machine gevonden. Waarschijnlijk staan beide feiten met elkander in verband.

— Zoo als men reeds weet, is door de beide huizen van het congres te Washington een ontwerp-tarief van regten aangenomen, met uitzondering van dat gedeelte, dat betrekking heeft op thee en koffij, en ziet men de aanneming der bill in zijn geheel alsnu spoedig te gemoet. Bij dit ontwerp-tarief zijn de regten op de volgende artikelen vastgesteld: ruwe suiker $^{3}/_{4}$ c. per pond, geraffin. 2 c., kandij- 4 c. per pond, melassen 2 c. per gallon, sterke dranken 40 à 50 c. per dito, lijnolie en raapolie 20 c. per dito, vensterglas 3 c. per vierk. voet, wol 5 à 9 c. per pond, behalve voor zeer inl. kwal. die vrij van regten is, katoenen goederen 2 à 4 c. per vierk. el en 10 pCt. ad valorem.

— Voortdurend loopen er geruchten aangaande het aanstaande vertrek der Fransche troepen uit Rome. Men gaat zelfs zoo ver de aanstaande Paaschweek aan te duiden als het tijdstip, waarop dit zal gebeuren, anderen noemen echter de week na Paschen.

— De uitgave van de officiële stukken, die gewisseld zijn tusschen de Fransche en Romeinsche regeringen, is gereed. Zij is eenigzins vertraagd, ten gevolge van incidenten, die eensklaps zijn opgekomen en voortspruiten uit de discussiën van den senaat alhier.

— De bezetting van Ponte-Corvo, door een bataillon Fransche troepen en een half escadron cavallerie, heeft hier algemeene verwondering verwekt, daar Ponte-Corvo nimmer tot het erfdeel van den heiligen Petrus heeft behoord, maar aan het koningrijk der Beide Siciliën.

SCHEEPS- EN HANDELSBERIGTEN.

Aangekomen schepen te *Batavia.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		AGENTEN.
Mei	16	Nederlandsch	schip	Jason	J. H. L. van Bueren	Bezoekie	11 Mei	Reijnst & Vinju.
„	—	Ned. Indisch	bark	Orestes	Io Agouw	Samarang	9 „	Gezagvoerder.
„	17	Nederlandsch	„	Willem III	H. H. Zeilstra	Amsterdam	10 Jan.	B. van Leeuwen & Co.
„	—	„	„	Margaretta Johanna	K. L. Verschuur	Liverpool	13 „	Tolson, Hunt & Co.
„	—	Ned. Indisch	stooms.	Palembang	J. W. Büttenberg	Billiton	16 Mei	W. Cores de Vries.
„	—	„	brik	Nasrie Madjit	Sech Ishak	Samarang	„	B. J. Jacobs.

Vertrokken schepen van *Batavia.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Mei	16	Ned. Indisch	stooms.	Oenarang	S. van Hulsteijn	Samarang en Soerabaija
„	—	„	schoener	l'Union	G. Schuit	Billiton
„	—	„	bark	Yoeserien	Said Aloewie	Cheribon
„	17	Nederlandsch	„	de Schelde	A. L. Hoefman	„
„	—	Ned. Indisch	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Singapore
„	—	„	„	Prins van Oranje	J. Prins	„
„	—	„	brik	Christian	Tjia Boenseng	China
„	18	„	schoener	Kim Tjiat Tjiang	Io Ingliang	Cheribon en Samarang

In lading liggende schepen te *Batavia.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Doggersbank	P. J. Kerkhoven		Haager & Schuurman.
„	bark	Jacoba	M. P. Scheap	Nederland	van Ommeren, Rueb & Co.
„	„	Buitenzorg*	H. H. Ruhaak	Rotterdam	„
„	schip	van Galen	Brandligt	Amsterdam	Busing, Schröder & Co.
„	„	Jason	Lammerts van Bueren	Nederland via Padang	Reijnst & Vinju.
„	brik	Amerika*	Meermans		J. Cezard & Co.
„	bark	Elize Henriette	P. J. Deterding		Paine, Stricker & Co.
„	„	Bilderdijk*	M. Löschen	Padang en Amsterdam	Morgan, Melbourn & Co.
„	„	Nederland en Oranje*	van Ruijven		Dümmler & Co.
„	„	Huijdekoper*	C. J. Ninck Blok	Rotterdam	„
Ned. Indisch	„	Generaal Michiels*	D. de Wilde	Hongkong	Haager & Schuurman.
„	„	Helen Louisa*	M. J. Meijer	Soerabaija	P. Landberg & Zoon.
„	„	Sara Eleonora*	D. Schuijmer		Cassalette & Co.
„	„	Alrachmanie*	Moh. Seman		Buijs, Jacobsen & Co.
Engelsch	brik	J. C. Ross*	Ballard	Cocos Eilanden	Wilson & Co.
„	bark	Gorrilla*	J. Chuseman		„
Fransch	„	Vallée de Lys*	Lafitte		Martin, Dyce & Co.
Zweedsch	schip	Augusta*	Sandeberg		J. Cezard & Co.
Brem.	bark	Etha*	C. H. Beschmann	Soerabaija	The Borneo C. Limited.
Hanov.	„	Dollart*	Meggenberg		Busing, Schröder & Co.

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een*

Aangekomen schepen te *Samarang.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	DATUM.	VAN
Mei	2	Ned. Indisch	stooms.	Oenarang	S. van Hulsteijn	1 Mei	Batavia
„	3	„	„	Prins van Oranje	J. Prins	— „	„
„	—	„	schoen.	Koentool Maas	Lim Assie	30 April	Djawana
„	7	„	„	Louisa	Lim Boen Giok	10 „	Muntok
„	—	„	„	Sarie Bientang	Tjien Ien Lie	2 „	„
„	—	„	brik	Vernon	H. Ehrencron	3 Mei	Cheribon
„	—	„	bark	Marzoek	Said Segaf	19 April	Banjermassing
„	8	„	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	7 Mei	Soerabaija
„	—	Nederlandsch	bark	Lammina Elisabeth	A. Gersen	4 „	„
„	—	Ned. Indisch	schoen.	Sumatra	Mohamat Alie	11 April	Banjermassing

Vertrokken schepen van *Samarang.*

DATUM		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Mei	4	Ned. Indisch	bark	Ellen	T. A. P. Wentholt	Pekalongan
„	—	„	stooms.	Oenarang	S. van Hulsteijn	Soerabaija
„	—	„	„	Prins van Oranje	J. Prins	„
„	6	Nederlandsch	bark	Vriendentrouw	D. Greveliuk	„
„	7	Ned. Indisch	„	Helen Louisa	M. J. Meijer	Batavia
„	8	„	„	Sara Eleonara	D. Schuijmer	„

In lading liggende schepen te *Samarang.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Almelo	R. P. Tjebbes		Dorrepaal & Co.
„	„	Vrede	J. L. ter Bruggen	Nederland	Jacobson & Co.
„	brik	Henrica	A. H. Stacholder	China	van Maanen & Co.
„	bark	Stad Assen	W. J. Haverbult		Dorrepaal & Co.
Hamburgsch	„	President Farret	C. F. Fabricius	China	Wermuth & Co.
Bala	schoen.	Ampenan	Achmat		Gezagvoerder.
Ned. Indisch	bark	[illegible]	Sech Alie	Riouw	„
„	„	Sotan Meskoer	IJoesoep		„
„	„	Kwan Tek Hien	Tam Hok Tjoan	Banjermassing	
„	schip	Maria Henriette	J. Winter	Batavia	B. Kopersmit & Co.
„	schoen.	Koentool Maas	Lim Assie		Gezagvoerder.
„	brik	Vernon	H. Ehrencron		„
„	schoen.	Srie Bientang	Tjie Ien Lie	Muntok	„
„	„	Sumatra	Mohamat Alie		„
„	„	Louisa	Lim Boen Giok		„
„	bark	Marzoek	Said Segaf		„
Nederlandsch	„	Lammina Elisabeth	A. Gersen	Nederland	Dorrepaal & Co.

Aangekomen schepen te *Soerabaija.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS.	VAN
Mei	8	Nederlandsch	bark	Ternate	T. Carts	Rotterdam
„	—	Z. M.	stooms.	Prinses Amelia	Kapt. Luit. t/z. A. J. Kroef.	Batavia
„	11	Ned. Indisch	„	Palembang Packet	J. P. Scheel	„
„	—	„	bark	Tjienseeng	Kwee Soeijan	Passeer
„	12	„	stooms.	Menado	A. Couteron	Batavia
„	—	Nederlandsch	bark	Rhijnvis Feith	A. F. Lammerts	St. Davids
„	—	„	„	Maria Diederika	A. van Manen	Newcastle
„	—	Ned. Indisch	„	Pictura	K. H. Leonhart	Harsekoe

Vertrokken schepen van *Soerabaija.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Mei	9	Hamburg	bark	Marij Ross	P. H. L. Scherck	Amoij
„	—	Ned. Indisch	stooms.	Oenarang	S. van Hulsteijn	Batavia
„	—	Nederlandsch	bark	Jan Pieterszoon Koen thans herd. Josephine	A. Kuipers	„
„	10	Ned. Indisch	stooms.	Prins van Oranje	J. Prins	„

In lading liggende schepen te *Soerabaija.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Hendrika	Boon	Nederland	J. F. van Leeuwen & Co.
„	„	Sicilie	Schol	Macasser	„
„	„	Maastroom	Mellema	Nederland	„
„	„	Doggersbank	Mammes	Nederland	Fraser, Eaton & Co.
„	„	Lammina Elisabeth	Jersen	Nederland	„
„	„	Alcijone	Haacke	Nederland	„
„	„	Delft	van Geelkerken	Nederland	„
Pruissisch	„	Ferdinand Brumm	C. Voss		„
Nederlandsch	„	Cornelia Hendrika	J. v. d. Meulen		B. J. van Eck & Co.
„	„	Gortgene	D. Dunlop	Rotterdam	Anemaet & Co.
„	„	Ternate	T. Cars Tz.	Rotterdam	„
„	schoen.	Helmbra	Messen	China	McLennan & Co.

Aangekomen schepen te *Cheribon.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei 5	N. I.	stooms.	Palembang Packet	Scheel	Batavia
„ —	„	schoen.	Atiat Tilmaula	Sech Baharis	Sumanap
„ 7	„	bark	Den. Bint. Toedjee	Gelhard	Grissee
„ 8	Ned.	„	Wilhelmina Lucia	Nelles	Batavia

Vertrokken schepen van *Cheribon.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei 7	N. I.	stooms.	Palembang Packet	Scheel	Soerabaija
„ 8	„	schoen.	Atiat Tilmaula	Sech Baharis.	Riouw

Aangekomen schepen te *Tagal.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
April 30	N. I.	brik	Tartar	Tan Ingpan	Batavia

Vertrokken schepen van *Tagal.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei 3	N. I.	bark	Tartar	Tan Ingpan	Pecalongan
„	„	brik	Thee Gean	Tan Goeitam	Riouw

Aangekomen schepen te *Pekalongan.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei 5	N. I.	bark	Ellen	Wentholt	Samarang

Vertrokken schepen van *Pekalongan.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei 6	N. I.	brik	Tartar	Tan Ingpan	Batavia

Aangekomen schepen te *Rembang.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei 4	N. I.	schoen.	Mifrejool Moelock	Brais	Sumanap

Vertrokken schepen van *Rembang.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei 4	N. I.	bark	Soengoan	Tie Diantjian	Indramaijoe
„ —	„	„	Inghoat	Kwee Koga	Cheribon

Aangekomen schepen te *Grissee.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei 4	N. I.	bark	Antoinette	Intje Amat	Soerabaija
„ 6	„	„	Tiksing	Lim Kiangking	„

Vertrokken schepen van *Grissee.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei 3	N. I.	brik	Boesroel Karim	Said Hoeseman	Indramaijoe

Aangekomen schepen te *Panaroekan.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
April 30	N. I.	bark	Djoedoel Barie	Said Baharoon	Grissee

Aangekomen schepen te *Sumanap.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
April 30	N. I.	schip	Becht Mentara	Said Alhabsa	Soerabaija

Aangekomen schepen te *Bezoeki.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
April 25	N. I.	schip	Charles	Kamar Alie	Panaroekan
„ 27	Ned.	„	Jason	van Bueren	Soerabaija
Mei 4	N. I.	schoen.	Kasjoong	Intip	Panaroekan

Vertrokken schepen van *Bezoeki.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
April 30	N. I.	schip	Charles	Kamar Alie	Panaroekan

Aangekomen schepen te *Banjoewangi.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
April 29	Ned.	bark	Falck	van Duijvenboden.	Soerabaija
„ 30	N. I.	„	Wilhelmina Cox	Reisiger	Tjilatjap
„	„	„	Wilhelmina Helena	Arnold Lunel.	„
Mei 2	Ned.	„	Sonburg	Zwart	Sumanap

Vertrokken schepen van *Banjoewangi.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
April 27	Ned.	bark	Falck	van Duijvenboden.	Patjitan
„ 30	N. I.	„	Wilhelmina Cox	Reisigars	Samarang
Mei 2	„	„	Wilhelmina Helena	Arnold Lunel.	Soerabaija

Marktprijzen.

Te BATAVIA, den 18 Mei 1861.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN VAN	PRIJZEN TOT	AANMERKINGEN.
Arak Batavia ⅌ legg.	60.—		afgedaan.
Casia, Vera			niet aan de markt.
Cochenille			Idem.
Cubeben	60.—		Idem.
Foelie No. 1 Benkoelsche	45.—		moeijelijk te plaatsen.
Gom Elastiek ⅌ pic.	70.—	75.—	afgedaan tot not.
„ Benzoin	35.—	65.—	geen transactien.
„ Dammar ⅌ pic.		24.—	besteed.
Gutta Percha	76.—		nom.; zonder voorr.
Huiden, Koe	3.—	4.—	weinig gezocht.
„ Buffel ⅌ st.	3.—	3.75	Idem.
Indigo	4.20		Sem. afgedaan.
Japan Boomwas	44.—		verkoopen. 2)
Kampher, Japan... per Balie.	80.—		niet voorhanden.
Klapper Olie	22.—	23.—	verkocht. 3)
Koffij, Java	34.—	35.50	4)
„ Padang	33.50		afgedaan.
Koper, Japansch	80.—		nom. zonder voorr.
Kruidnagelen ⅌ pd.			niet voorradig
Notenmuscaat No. 1 Benk.	70.—		moeijelijk te verk.
Peper, zwarte	18.25	20.—	geen vraag.
„ witte	35.—		tot not. verkrijgbaar.
Rotting, Banjermassing	8.—	8.50	afgedaan.
„ Padang	5.—	6.—	Idem.
Rijst, Indramaijoe met zakken.			niet ter markt.
„ Witte Batavia 1e kwalit.	150.—	165.—	geringe vraag.
„ „ „ 2e „	135.—	150.—	„
„ Carga	110.—	125.—	„ „
Sandelhout			niet voorradig.
Sapanhout, Manila in Entrep.	6.—		lusteloos.
„ Java ⅌ pic.	3.—	3.50	Idem.
Suiker No. 16	15.50	16.—	afgedaan 5)
Tabakbladeren			niet aan de markt.
Tamarinde	6.—		geen omzettingen.
Tin	86.—		weinig voorraad 6)
Was, Timor	190.—		met minder vraag.

1) op levering ƒ 65,— geboden.
2) op vendutie een klein partijtje.
3) voor plaatselijke Consumptie.
4) op de kust zijn 4000 picols @ ƒ 34,— inclusief Commissie, afgedaan.
5) Op de kust @ ƒ 15½ inclusief Commissie, afgedaan.
6) Banka'sche ƒ 185,— ⅌ picol, gevraagd.

Wisselkoersen.

Op Nederland 6/m. dato ƒ 100½ pCt.
„ Engeland „ Zigt 11,70 per £.
„ China ƒ 2,70 per dollar.
„ Singapore ƒ 2,70 @ ƒ 2,72 per Dollar.
„ Calcutta ƒ 128 ⅌ 100 Cs. Rs.
Gouvernement trekt @ pari sedert 5 April.

Spetie.

Gouden Ducaten, oude ƒ 7,—
„ „ nieuwe ƒ 6,10.
Dubloens, roode ƒ 38. Geele ƒ 42,—
Souvereigns ƒ 12,70 @ ƒ 12,90.
Spaansche Pillar Matten, geene.
Mexicaansche Matten ƒ 2,65.
Australia Goud in staven ƒ 40,— @ ƒ 45,— ⅌ reaal, naar kwaliteit.
„ Souvereigns, niet voorradig.
Tientjes ƒ 10½.

Te SOERABAIJA, den 7 Mei.

Arak ƒ 55,— Niet voorhanden.
Koffij
Huiden, Koe ƒ 40,— @ 47,50.
„ Buffel ƒ 16,— @ 20,—
Rotting ƒ 7,75 @ ƒ 8,50.
Rijst (Witte) ƒ 200 @ ƒ 210,—
Id. (Carga) ƒ 130 @ ƒ 155,—
Suiker ƒ 15,50.
Lange Peper ƒ 13,50 @ ƒ 14,—
Sapanhout ƒ 3,— @ ƒ 5,—
Olie (Klapper) ƒ 26,—
Id. (Katjang) ƒ 23,—
Kadjang (Matten) ƒ 8 @ 14,—
Wisselkoers 100½%.

Handelsberigten.

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA,

VAN 15 TOT 17 MEI 1861.

Uitvoer.

Naar Samarang en Soerabaija per N. I. stoomsch. *Padang*, gez. Guijot, agt. W. Cores de Vries.

15 bn. zakken, 400 planken, 17 kn. kleedingstukken, *Aan boord gekomen lading.*
105/m. sigaren, *Abeelen, Dennison en co.*
1 kt. kains, 7 do. manufact., 3 do shirtings, uit entrep. *Borneo C. Limited.*
2 kn. roode wijn, 2 vn. porcelein, 1 kt. kruiderijen, 3 do. lampen, 25 do. kaarsen, 2 do. zeep, 1 do. laken, 9 kn. en 1 vt. glaswerk, 3 do. sardijntjes, 2 do. petit pois, 1 kaas, 1 kt. zijde, 6 do. wijn, 1 do. madera, 1 do. sherrij, 2 do. azijn, 1 do. rhijnwijn, 1 do. portwijn, 1 do. champagne, 3 vat. ... 2 kn. en 1 vt. Eng. en 1 md. Beijersch bier, 1 kt. muscaatwijn, 1 do. olijven, 1 vt. tafelservies, 1 kt. zadels, 2 do. plaatwerk, 1 do. ..., 1 do. gedr. vruchten, 1 do. likeuren, 1 do. ..., 1 vt. ... 1 stolp, 1 kt. aardewerk, 1 do. koffijkannen, 1 pak Jap. ..., 1 kt. waschstellen, 1 pak koffijzakken, 1 kt provisien, 2 kn. ..., *E. Platon en co.*
4 kn. salempories, 5 do. cambrics, 10 do. sigaren, *Pitcairn, Syme en co.*
10/m. sigaren, 1 kt. orleans, uit entrep. *H. en A. Strens.*
10/m. sigaren, *Paine, Stricker en co.*
48 coll. diversen, 1 vt. wijn, 12 coll. artill. goederen, *Gouvernement.*
5 ks. en 1 pak regalen, *Maclaine, Watson en co.*
3 kn. chitsen, *Engelhard en co.*
1 vt. meel, 2 kn. schilderijen, 1 do. lasting, *Hagedorn, Plump en co.*
1 rol lood, *B. Kopersmit en co.*
1 kt. regaal, *Agenten.*
1 kt. regaal, 81 do. sla olie, 1 do. glaswerk, 1 do. papier en schrijfbehoeften, *Metzendorff, Wilmans Buijs en co.*
8 kn. manufact., 3 do. sarongs, 2 do. kousen, uit entrep. *Haager en Schuurman.*
8 pull. terpentijn, *Schimmelpenninck en co.*
1 vt. Eng. bier, *Cassalette en co.*
6 kn. manufact., uit entrep. *Quay.*

Naar Billiton per N. I. schoener *l'Union*, gez. Schuit, agt. Pandel en Stiebens.

2000 pic. rijst, *John Pryce en co.*

Van elk in deze courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet
H. M. VAN DORP.

Snelpersdruk van H. M. VAN DORP te Batavia.